

**IZVJEŠĆE O RADU
GRADSKE KNJIŽNICE BELI MANASTIR,
SREDIŠNJE KNJIŽNICE MAĐARA U RH
ZA 2020. GODINU**

KLASA: 612-04/21-01/17
UR. BROJ:2100/01-05-21-01-01

Siječanj 2021. godine

1. OPĆI PODACI

Adresa:

Gradska knjižnica Beli Manastir,
Središnja knjižnica Mađara U RH
Kralja Tomislava 2
31300 Beli Manastir

MB:01584618

OIB: 10422409778

Telefon: 031/710-250

Telefaks: 031/710-259

E-mail adrese

ured ravnateljice: gradska.knjiznica.bm@os.t-com.hr

odjel nabave i obrade: nabava@gkbm.hr

posudbeni odjel: posudba@gkbm.hr

Središnja knjižnica Mađara u RH: skm@gkbm.hr

ured računovodstva: racunovodstvo@gkbm.hr

Mrežne stranice: www.gkbm.hr

Online katalog knjižnice: <https://library.foi.hr/m3/k.aspx?B=92&dlib=1>

Radno vrijeme:

ponedjeljak, utorak, srijeda, četvrtak i petak: 8.00 – 19.00 sati

subota: 8.00 – 13.00 sati

Ravnateljica: dr.sc. Marija Kretić Nađ, viša knjižničarka

Posudbeni odjel: Ksenija Kovačević, dipl. knjižničar; Danica Bukna, mag. cult., pomoćni knjižničar

Odjel nabave i obrade: Renata Benić, viša knjižničarka; Krunoslav Mijatov, dipl. knjižničar

Voditelj Središnje knjižnice Mađara: Žolti Rabi, mag. iur. et mag. bibl.

Ured računovodstva: Mersiha Vehabović Štrak, dipl. oec.

Stručno vijeće: Renata Benić, predsjednik; Žolti Rabi, član; Mersiha Vehabović Štrak, član

2. UVOD

Gradska knjižnica Beli Manastir, Središnja knjižnica Mađara u RH, kao jedina narodna knjižnica na području Baranje, knjižnične usluge u 2020. godini pružala je stanovnicima grada Belog Manastira, pripadajućim prigradskim naseljima, ali i stanovnicima ostalih općina. Godina 2020. započela je uobičajenim tempom i knjižničarskim poslovima u skladu s odobrenim financijskim sredstvima. Kako je Centar za kulturu grada Belog Manastira raskinuo sporazum prema kojemu su domar i spremačica poslove obavljali i za Knjižnicu, a financijskim planom Knjižnici su osigurana sredstva za radno mjesto spremačice, to je radno mjesto javnim natječajem popunjeno. U prvom tromjesečju započeo je proces nabave knjižnične građe, nova skupina predškolaca krenula je u program „Uskoro u školu, danas u knjižnicu“, započele su likovne radionice na dječjem odjelu, a sa radom je nastavio i dječji čitateljski klub, a onda se dogodilo neočekivano i do tog trenutka neshvatljivo i nemoguće. Epidemija SARS-CoV-2 ili popularno nazvana COVID-19, odnosno koronavirus, proširila se na cijeli svijet i pokrenula promjene.

Dana 16. ožujka 2020. godine Stožer civilne zaštite Grada Belog Manastira donosi odluku prema kojoj se, između ostaloga, ograničava rad Gradske knjižnice Beli Manastir. Odluka o Knjižnici u odluci Stožera civilne zaštite Grada Belog Manastira odnosila se na zatvaranje čitaonice (Gradska knjižnica Beli Manastir ima samo čitaonicu dnevnog tiska), a posudba knjiga predviđena je u telefonskom dogovoru s knjižničarima. Sukladno navedenoj odluci Stožera, Knjižnica istog dana donosi Odluku prema kojoj je prilagođeno radno vrijeme s korisnicima, zatvara čitaonicu dnevnog tiska i otkazuje sve kulturne aktivnosti za odrasle kao i edukativne aktivnosti za najmlađe korisnike.

Temeljem Odluke Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske od 19. ožujka 2020. godine obustavljen je rad knjižnica u Republici Hrvatskoj. Obustava rada pojmovno određuje zaustavljanje svih poslova, a Odlukom Stožera civilne zaštite RH organizacija rada izmještena je iz domene poslodavca. Zatvaranjem općina i gradova, zabranom napuštanja mjesta prebivališta i uvođenjem tzv. propusnica, situacija se zakomplicirala. Knjižnica nije bila opremljena zaštitnom opremom za zaposlenike, a uputa za rad Knjižnica u novonastaloj situaciji nije bilo. Stoga će dana 19. ožujka 2020. ravnateljica donijeti odluku o zatvaranju Knjižnice, sve knjižničare na tjedan dana uputiti na godišnji odmor, a korisnike obavijestiti o produženom roku povrata knjižnične građe. Nabavom nužne zaštitne opreme,

dezinfekcijskih sredstava i mogućnošću izdavanja propusnica daljnji će rad knjižničara Gradske knjižnice Beli Manastir biti organiziran sukladno epidemiološkim preporukama, pa će, držeći se preporučenog socijalnog razmaka, knjižničari obavljati sve dotadašnje knjižničarske poslove osim rada s korisnicima. Završeni su poslovi prethodne revizije i otpisa knjižnične građe, knjižnična se građa pregledala i posložila, intenzivirana je obrada građe, a povećao se i broj objava na društvenim mrežama te priprema online obilježavanja Noći knjige. Patuljak Miško, krpena lutka bradatog patuljka crvene kape, novi je lik dječjeg odjela koji u obliku strip-fotografija na facebook stranici Knjižnice komunicira s djecom i preporučuje knjige.

Dana 1. travnja, nepuna dva tjedna od Odluke Stožera RH, osnivač Knjižnice Grad Beli Manastir, Upravni odjel za gospodarstvo, proračun, financije i društvene djelatnosti, uputio je svim gradskim ustanovama zahtjev za smanjenjem rashodovne strane financijskih planova sa projekcijom do kraja godine. U skladu sa zahtjevom prilagođen je financijski plan Knjižnice i plan nabave roba, radova i usluga koji se najviše odrazio na nabavu knjižnične građe, književne susrete i kulturna događanja te na otkazivanje stručnog knjižničarskog skupa.

Temeljem odluke Vlade Republike Hrvatske od 23. travnja 2020. o mjerama za pokretanje gospodarskih i drugih djelatnosti i aktivnosti u uvjetima proglašene epidemije bolesti COVID-19, kojom se omogućilo i otvaranje Knjižnica za korisnike, u skladu sa Smjernicama za rad s građom i korisnicima NSK u Zagrebu, 24. travnja donesena je Odluka o radu Gradske knjižnice Beli Manastir u uvjetima COVID-19. Odlukom je radno vrijeme Knjižnice od ponedjeljka do petka za knjižničare bilo od 7.00 do 14.00, odnosno od 14.00 do 21.00, a za korisnike je Knjižnica bila otvorena od 7.30 do 13.30 te od 14.30 do 20.30 sati. U razdoblju od 13.30 do 14.30 provodila se dezinfekcija knjižničkog prostora. Subotom je Knjižnica za korisnike bila otvorena od 8.00 do 13.00 sati. Prostor posudbenog odjela podijeljen je na način da je stol za povrat građe i naplatu usluga smješten do ulaznih vrata, a posudba građe obavljala se za posudbenim pultom. Vraćene knjige odlagale su se u posebne kutije, a na police su se vraćale i za posudbu bile spremne 72 sata od povrata. Kako bi se osigurali higijenski standardi i socijalna distanca, broj korisnika se ograničio na dvije osobe istodobno u knjižničnom prostoru. Na ulazu u posudbeni odjel smješten je pribor za dezinfekciju ruku, a korisnike se poticalo da unaprijed pripreme popis željenih naslova za posudbu, iste se je moglo rezervirati telefonski ili e-mailom i tako smanjiti vrijeme čekanja. Knjižničari su morali imati zaštitne maske i rukavice, a vrlo brzo kupljena je i zaštitna pregrada od pleksiglasa. Zakasnina se za građu posuđenu do 19. ožujka, kada je obustavljen rad s korisnicima, nije naplaćivala do 30. lipnja 2020. Starijim osobama i osobama s invaliditetom omogućena je dostava knjiga na kućnu adresu, a knjige su dostavljane zapakirane u plastični omot u dogovorenom terminu. Svi ostali projekti i programi Knjižnice (književni susreti, program predškole, čitanje u Domu za starije sl.) ostali su obustavljeni, a prihvata nove kupljene građe,

službene pošte i robe odvijao se u skladu s epidemiološkim preporukama. Sve informacije o radu Knjižnica je redovito objavljivala na Radio Baranji, internetskoj stranici i društvenim mrežama.

Popuštanjem epidemioloških mjera, prilagođavao se i rad u Knjižnici. Od 10. lipnja otvorena je čitaonica dnevnog tiska, ukinuta je tzv. karantena za vraćenu knjižničnu građu, a od 15. lipnja radno je vrijeme Knjižnice usklađeno s redovnim ljetnim radnim vremenom. Epidemioloških mjera dezinfekcije ruku, zaštitnih maski i preporučene socijalne distance nastavili su se pridržavati i korisnici i knjižničari.

Od 8. rujna Knjižnica je započela s redovnim radnim vremenom, od ponedjeljka do petka od 8.00 do 19.00 sati, subotom od 8.00 do 13.00 sati, a uvedeno je obvezno mjerenje i bilježenje tjelesne temperature svih zaposlenika i vraćena je karantena od 72 sata za vraćenu knjižničnu građu. Sukladno epidemiološkim mjerama kulturne aktivnosti, radionice za djecu kao i čitanje u Domu za stare i nemoćne obustavljene su do daljnjega.

Neovisno o zaista čudnim i ograničavajućim danima 2020. godine korisnici Gradske knjižnice Beli Manastir svojim su dolascima u Knjižnicu pokazali koliko ona znači lokalnoj zajednici i koliko se od knjige ne odustaje čak ni kada je sloboda kretanja ograničena. Rezultat je to, između ostalog, godina u kojima smo gradili Knjižnicu na temeljima otvorenosti, pristupačnosti, topline, humanosti, osmijeha, prepoznatljivosti lokalne dnevne sobe - knjižnicu u kojoj je osoban i ljudski, društveni kontakt značajan i relevantan.

3. NABAVA KNJIŽNIČNE GRAĐE

Nabava knjižnične građe jedna je od osnovnih funkcija knjižnice. Izgradnja zbirki i nabava nove građe odvijala se u 2020. godini u skladu s temeljnim zadaćama Knjižnice i u skladu sa zahtjevima Standarda za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj, Smjernicama za nabavu knjižnične građe s ciljem zadovoljavanja različitih informacijskih potreba korisnika. Poslovanje se obavlja u računalnom programu Metelwin, a sva obrađena knjižnična građa daje se na korištenje i posudbu članovima.

Sveukupan broj knjižničnog fonda na dan 31. prosinca 2020. iznosio je **69.171** jedinicu/inventarni broj knjižnične građe. Sveukupan broj naslova knjižnične građe je 55.001 jedinica. Osnovno je načelo u sustavnoj i planskoj izgradnji postojećeg fonda osigurati knjižničnu građu sukladno propisima, potrebama korisnika i financijskim mogućnostima.

Sukladno propisima i svojoj primarnoj zadaći, Gradska knjižnica Beli Manastir je u 2020. godini nabavila sveukupno **2.431** jedinicu knjižnične građe u sveukupnoj vrijednosti od **268.499,75 kn** na sljedeće načine:

- kupovinom knjižne građe i periodike,
- otkupom MK,
- darovima,
- vlastitim izdanjima.

Kupovina knjižnične građe

Godišnji iznos za kupovinu knjižnične građe u 2020. godini iznosio je **127.572,16 kn**, i to za:

knjižnu građu	126.638,60 kn (1.141 knjiga)
neknjižnu građu	933,56 kn (11 jedinica AV građe)
	127.572,16 kn (1.152 jedinice knjižnične građe)

*Sveukupno je
nabavljena
2.431 jedinica
knjižnične građe*

Petogodišnji pokazatelj kupovine knjižnične građe je sljedeći:

Godina	Godišnji iznos za kupovinu	Sveukupan broj kupljenih jedinica	Izvor sredstava
2016.	210.682,37 kn	1.792	Ministarstvo kulture RH, Osječko-baranjska županija, Grad Beli Manastir, Ministarstvo kulture Mađarske, vlastita sredstva
2017.	193.653,80 kn	1.895	Ministarstvo kulture RH, Osječko-baranjska županija, Grad Beli Manastir, Ministarstvo kulture Mađarske, vlastita sredstva
2018.	186.342,25 kn	1.769	Ministarstvo kulture RH, Osječko-baranjska županija, Grad Beli Manastir, Ministarstvo kulture Mađarske, vlastita sredstva
2019.	190.413,39 kn	1.839	Ministarstvo kulture RH, Osječko-baranjska županija, Grad Beli Manastir, vlastita sredstva
2020.	127.572,16 kn	1.152	Ministarstvo kulture RH, Grad Beli Manastir, vlastita sredstva

Tablica prikazuje ujednačenu nabavu od 2016. do 2019. godine. U 2020. godini smanjena su sredstva za kupovinu knjižnične građe od strane osnivača Grada Belog Manastira što se odrazilo i na statističke podatke. Razlog za smanjenje nabave je epidemija koronavirusa koja je zahvatila sva područja ljudske djelatnosti, pa tako i knjižnice. Ministarstvo kulture RH je temeljem Ugovora financiralo nabavu knjižne i neknjižne građe na hrvatskom i mađarskom jeziku u sklopu Programa javnih potreba u kulturi Ministarstva kulture RH.

*Kupovinom su
nabavljene
1.152 jedinice
knjižnične građe*

Kupovinom su u 2020. godini u knjižnični fond uvrštene **1.152** različite jedinice knjižnične građe, u 3 etape kupovine:

	Iznos	Izvor sredstava	Ukupan broj kupljenih jedinica
1. kupovina	26.421,05 kn	Osnivač Grad Beli Manastir, vlastita sredstva	248
2. kupovina	69.023,50 kn	Ministarstvo kulture RH	611
	15.053,59 kn	Ministarstvo kulture RH (knjige na mađarskom jeziku), vlastita sredstva	271
3. kupovina	17.074,02 kn	Ministarstvo kulture RH, vlastita sredstva	22
UKUPNO:	127.572,16 kn		1.152

Knjižnica je sve račune za kupljenu knjižničnu građu podmirila:

- u skladu s Ugovorom br. 07-0407-20, klasa: 612-04/19-03/0049, ur. br. : 532-05-02-02-20-02 o korištenju sredstava Ministarstva kulture RH za program nabave knjižne i neknjižne građe u 2020. godinu u iznosu od **86.000,00 kn**,
- u skladu s Ugovorom br. 07-0409-20 o korištenju sredstava Ministarstva kulture RH za program „Nabava knjižne i neknjižne građe za Središnju knjižnicu Mađara RH“ u iznosu od **15.000,00 kn**,
- odobrenim sredstvima osnivača Grada Belog Manastira u iznosu od **26.421,05 kn**,
- iz vlastitih sredstava Knjižnice u iznosu od **151,11 kn**.

Struktura kupljenog knjižničkog fonda po stručnim UDK skupinama je sljedeća:

Glavne UDK skupine	Sadržaj	Broj knjižnične građe
0	Općenito. Znanost i znanje. Organizacija. Informacija. Dokumentacija. Knjižničarstvo. Institucije. Publikacije	5
1	Filozofija. Psihologija. Logika. Etika	56
2	Religija. Teologija	31
3	Društvene znanosti. Sociologija. Statistika. Politika. Ekonomija. Trgovina. Pravo. Vlada. Vojni poslovi. Socijalna skrb. Osiguranje. Obrazovanje. Etnologija. Folklor.	48
5	Prirodne znanosti: okoliš, matematika, astronomija, fizika, kemija, biologija, zoologija	7
6	Primijenjene znanosti. Medicina. Tehnologija	40
7	Umjetnosti. Rekreacija. Zabava. Šport	22
8	Jezik. Lingvistika. Književnost	26
9	Arheologija. Geografija. Biografije. Povijest	26
	Beletristika/Lijepa književnost	485
D	Dječja književnost	117
	Dječja stručna literatura	93
M	Slikovnice za najmlađe	154
O	Književnost za mlade	31
DVD	Igrani, dokumentarni i crtani filmovi	11
	SVEUKUPNO:	1.152

Od stručne literature za odrasle najviše je kupljeno s područja društvenih znanosti. Za potrebe dječjeg odjela kupljene su slikovnice i knjige iz dječje književnosti te knjige za mlade.

Od ukupnog broja kupljenih knjiga u sastav posebnih zbirki ušlo je:

- 3 jedinice u ***zavičajnu zbirku***,
- 1 jedinica u ***zbirku knjiga malog formata***,
- 2 jedinice u ***zbirku vrijedne (raritetne) građe***.

Knjižnica je i u 2020. godini izdala 1 vlastiti naslov:

- Prvih dvadeset 21. stoljeća u knjižničarstvu - zbornik radova sa 5. stručnog skupa s međunarodnim sudjelovanjem.

Kupovinom fond **neknjižne građe** obogaćen je za **11 jedinica** u sveukupnoj vrijednosti od **933,56 kn**. Prema vrsti neknjižne građe nabavljeno je:

- DVD filmovi 11

Neknjižna građa se nabavlja u manjoj mjeri i to prvenstveno na medijima kao što su CD, DVD, CD ROM.

Otkup knjiga Ministarstva kulture RH

Gradska knjižnica Beli Manastir je tijekom 2020. godine zaprimala knjige koje je otkupilo Ministarstvo kulture RH. Otkup knjiga nastoji obuhvatiti djela od temeljne vrijednosti za nacionalnu kulturu, znanost i umjetnost, djela suvremene domaće književnosti i publicistike te sabrana, odabrana i kritička izdanja – prvenstveno djela hrvatskih autora. Na taj su način nabavljene **844** jedinice knjižnične građe u sveukupnoj vrijednosti od **107.186,61 kn**.

*Otkupom su
nabavljene
844 jedinice
knjižnične građe*

Godišnji otkup prikazan je u sljedećoj tablici:

OTKUP 2020.	IZNOS	KOLIČINA
ostatak otkupa iz 2019. koji je dostavljen u 2020. godini	10.710,20 kn	102
svibanj	35.105,96 kn	262
srpanj	24.609,72 kn	195
prosinac	36.760,73 kn	285
SVEUKUPNO	107.186,61 kn	844

Struktura otkupljenog knjižničkog fonda po stručnim UDK skupinama je sljedeća:

Glavne UDK skupine	Sadržaj	Broj knjižnične građe
0	Općenito. Znanost i znanje. Organizacija. Informacija. Dokumentacija. Knjižničarstvo. Institucije. Publikacije	5
1	Filozofija. Psihologija. Logika. Etika	16
2	Religija. Teologija	19
3	Društvene znanosti. Sociologija. Statistika. Politika. Ekonomija. Trgovina. Pravo. Vlada. Vojni poslovi. Socijalna skrb. Osiguranje. Obrazovanje. Etnologija. Folklor.	28
5	Prirodne znanosti: okoliš, matematika, astronomija, fizika, kemija, biologija, zoologija	6
6	Primijenjene znanosti. Medicina. Tehnologija	2
7	Umjetnosti. Rekreacija. Zabava. Šport	89
8	Jezik. Lingvistika. Književnost	42
9	Arheologija. Geografija. Biografije. Povijest	25
	Beletristika/Lijepa književnost	383
	Dječja književnost	48
	Dječje stručna literatura	31
	Slikovnice za najmlađe	115
	Književnost za mlade	19
	Audiovizualna građa	16
	SVEUKUPNO:	844

Dar

Tijekom 2020. godine Gradska knjižnica Beli Manastir je prikupljala darove:

- fizičkih osoba u sveukupnoj vrijednosti **13.678,10 kn**
- pravnih osoba u sveukupnoj vrijednosti **14.878,49 kn**

SVEUKUPNO: 28.556,59 kn

Knjižnični fond je obogaćen sa **424** darovane jedinice knjižnične građe u sveukupnoj vrijednosti od **28.556,59 kn.**

Knjižnica je kao dar primila iz fonda za kulturu Mađarske u sklopu programa „Márai“ **101** jedinicu knjižnične građe u vrijednosti od **6.155,19 kn.**

Darovane knjige stručno su obrađene i uvrštene u cjelokupan fond Gradske knjižnice Beli Manastir.

Nadoknada

Od strane članova koji nisu mogli vratiti knjigu koju su posudili iz knjižničkog fonda (izgubljena, uništena građa), nadoknađene su **3** jedinice knjižnične građe u vrijednosti od **99,90 kn.**

Periodičke publikacije (novine i časopisi)

Tijekom 2020. godine Knjižnica je kupovinom iz sredstava osnivača nabavila **5** naslova novina i časopisa u sveukupnoj vrijednosti od **5.084,49 kn**, a to su:

- Jutarnji list (1.572,49 kn)
- Večernji list (1.428,00 kn)
- Glas Slavonije (735,00 kn)
- Računovodstvo i financije (1.298,00 kn)
- Doktor u kući (51,00 kn)

Kao dar primamo i **1** tjednik na mađarskom jeziku, a to je:

- Új Magyar Képes Újság

Dnevni tisak i tjednici ne uključuju se u fond knjižnice već se s njima postupa sukladno odredbama Standarda za narodne knjižnice RH.

Sveukupna nabava knjižnične građe

Sveukupna nabava knjižnične građe u 2020. godini prikazana je u tablici:

VRSTA NABAVE	IZNOS	BROJ NABAVLJENIH JEDINICA
kupovina knjižne i neknjižne građe	127.572,16 kn	1.152
otkup Ministarstva kulture RH u 2020. godini	107.186,61 kn	844

darovi korisnika, fondova, institucija i sl.	28.556,59 kn	424
nadoknada	99,90 kn	3
vlastito izdanje		3
periodika	5.084,49 kn	5 (različitih naslova)
SVEUKUPNO:	268.499,75 kn	2.431

Sljedeća tablica prikazuje izvore Gradske knjižnice Beli Manastir za realizaciju godišnje nabave knjižnične građe u 2020. godini:

Ministarstvo kulture RH	86.000,00 kn
Grad Beli Manastir	26.421,05 kn
Vlastita sredstva	151,11 kn
Ministarstvo kulture RH (knjige na mađarskom jeziku)	15.000,00 kn
Otkup ministarstva kulture RH	107.186,61 kn
Dar	28.556,59 kn
Nadoknada	99,90 kn
Periodika	5.084,49 kn
Sveukupno:	268.499,75 kn

Ono što je od izuzetne važnosti za rad knjižnice je dostatno financiranje cjelokupne djelatnosti, praćenje i uvođenje novih programa i usluga te podrška na lokalnoj i državnoj razini. Posljedice zdravstvene krize uzrokovane virusom COVID-19 višestruko su zahvatile sva područja ljudske djelatnosti, pa tako i knjižnice. Stoga je kupovina knjižnične građe smanjena zbog smanjenja financijskih sredstava za kupovinu knjiga od strane osnivača, dok kod ostalih načina nabave (otkup, darovi) nema nekih većih odstupanja od prethodnih godina. Zbog manjka sredstava nastojali smo tijekom 2020. godine putem otkupa i odobrenih sredstava Ministarstva kulture nabaviti aktualne naslove domaće i strane znanstvene literature i beletristike, a kupovao se po jedan primjerak određenog naslova. No, unatoč svim neprilikama koje su nas zadesile u 2020. godini, statistički podaci za posudbu knjižnične građe svjedoče kako su naši korisnici i u najtežim životnim situacijama bili uz nas, koristili su naše usluge te posuđivali i čitali knjige.

4. OTPIS KNJIŽNIČNE GRAĐE U 2020. GODINI

Vezano uz izgradnju i stručno sređivanje zbirke Knjižnice, početkom 2020. godine proveden je redovan godišnji otpis knjižnične građe. Gradska knjižnica Beli Manastir je u skladu s člankom 2. Pravilnika o reviziji i otpisu knjižnične građe, Odluke o provođenju redovitog godišnjeg otpisa knjižnične građe i Plana godišnjeg otpisa knjižnične građe provodila otpis knjižnične građe u razdoblju od 20. do 29. veljače 2020. godine.

Vrednovanjem i procjenom knjižničnog fonda, utvrđivanjem njegove stvarne financijske vrijednosti razvijamo čitateljsku kulturu i interese, ali uočavamo i moguće propuste u izgradnji zbirki.

U Povjerenstvo za provođenje godišnjeg otpisa knjižnične građe u 2020. godini imenovani su:

1. Renata Benić, predsjednik
2. Žolti Rabi, član
3. Krunoslav Mijatov, član

Knjižnica je za godišnji otpis odvajala uništenu i dotrajalu knjižnu i neknjižnu građu. Otpis knjižnične građe provodio se računalnim/elektroničkim putem.

Godišnjim otpisom se otpisuje knjižnična građa sljedećih kategorija:

- knjižnična građa koja je posuđena, a nije vraćena niti nadoknađena drugom jedinicom građe od strane korisnika (izgubljena građa) – uništena građa,
- knjižnična građa koja je posuđena i nije vraćena u knjižnicu, nego je od strane korisnika zamijenjena istom ili sličnom građom – uništena građa,
- knjižnična građa koja je fizički uništena i nije za uporabu – dotrajala građa.

Dotrajala i uništena knjižnična građa izdvojena je iz cjelokupnoga fonda te joj je utvrđeno stvarno stanje i materijalna vrijednost.

Nakon toga sastavljeni su Zapisnik o otpisu i Prijedlog otpisa s popisom građe za otpis.

Rekapitulacija otpisane knjižnične građe u razdoblju od 1. siječnja 2020. do 31. prosinca 2020. iznosi sveukupno **22 jedinice** knjižnične građe (knjižna građa: 22 jedinice; neknjižna građa: 0 jedinica) u sveukupnoj vrijednosti od **1.919,69 kn.**

KATEGORIJA OTPISA	BROJ SVEZAKA	VRIJEDNOST GRAĐE ZA OTPIS
Uništena	16	1.295,39 kn
Dotrajala	6	624,30 kn
UKUPNO	22	1.919,69 kn

Popisi otpisane građe dostavljaju se nadležnoj matičnoj službi u Osijek koja ih dalje prosljeđuje Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagreb.

Nakon dobivenog očitovanja izrađuje se Prijedlog o načinu postupanja s otpisanom građom.

5. KORISNIČKE SLUŽBE I USLUGE

Gradska knjižnica Beli Manastir prikuplja raznoliku građu i otvorena je svim slojevima društva. Svojim službama i uslugama potiče i širi opće obrazovanje, stručni i znanstveni rad, a posebno se zalaže za to da svi slojevi društva steknu naviku čitanja i korištenja raznolikih knjižničnih usluga. Svoju djelatnost temelji na međunarodnim propisima, nacionalnim zakonima, standardima i drugim dokumentima vezanim za knjižničarsku struku.

Usluge knjižnice tijekom 2020. godine koristilo je **18.866** fizičkih korisnika što je za 1.968 manje nego u 2019. godini kada ih je bilo 20.834. Uzrok smanjenja broja korisnika je zdravstvena kriza uzrokovana virusom COVID-19 zbog koje je Knjižnica u razdoblju od sredine ožujka do kraja travnja bila zatvorena temeljem Odluke Stožera civilne zaštite. Čitaonica je bila zatvorena za korisnike do sredine lipnja što je također utjecalo na manji broj korisnika. Iako je težnja knjižnice neprestano povećavati broj korisnika, nažalost, ne možemo se boriti protiv epidemije niti protiv masovnog iseljavanja stanovništva i loše demografske situacije.

*Najposjećeniji mjesec
u godini:
veljača: 2.205
korisnika*

Jesen je vrijeme koje u knjižnicu donosi pregršt događanja, no u 2020. godini događanja su održavana virtualno pa se statistički podaci za virtualne posjetitelje iskazuju u podacima za mrežne stranice Gradske knjižnice Beli Manastir. Kako se broj fizičkih posjeta u 2020. godini smanjio, broj virtualnih posjeta se znatno povećao. Uvidom u analitiku, možemo utvrditi da su sadržaji objavljeni na mrežnim i društvenim stranicama pregledani čak 72.745 puta.

Sveukupni broj posjeta naših korisnika možemo prikazati i tablicom:

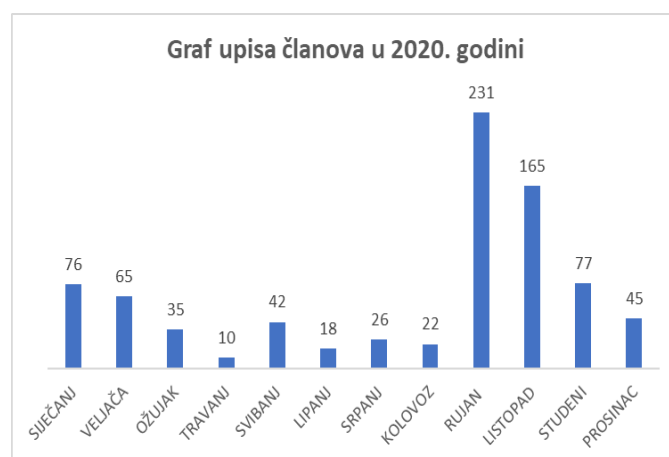
Način posjete	Broj posjeta
Fizičke posjete	18.866
Posjete na mrežnim stranicama	10.998
Posjete na društvenim mrežama (Facebook, Instagram, Youtube)	61.747
Ukupno	91.611

Na kraju 2020. godine u Gradskoj knjižnici Beli Manastir evidentirano je sveukupno **6.442 članova**, od kojih je u 2020. godini upisano **812** (56 članova manje nego u 2019. godini kada ih se upisalo 868).

Knjižnica je u 2020. godini imala **1.258 aktivnih članova** (djeca 511, mladi 230, odrasli 459, umirovljenici 58) što je za 18 članova više nego u 2019. godini kada ih je bilo 1.240.

Na grafu upisa članova u 2020. godini vidljivo je kako je najviše upisa bilo na početku školske 2020./2021. godine kada smo u sklopu „Mjeseca hrvatske knjige“ poklanjali besplatno učlanjenje učenicima prvih razreda osnovnih i srednjih škola. Ožujak i travanj bilježe najmanji broj upisa zbog zatvorenosti Knjižnice i čitaonice, a ljetni mjeseci i inače bilježe manji broj upisa u Knjižnicu zbog godišnjih odmora i školskih praznika.

*Najviše upisa u jednom danu:
18. rujna: 63 upisa*

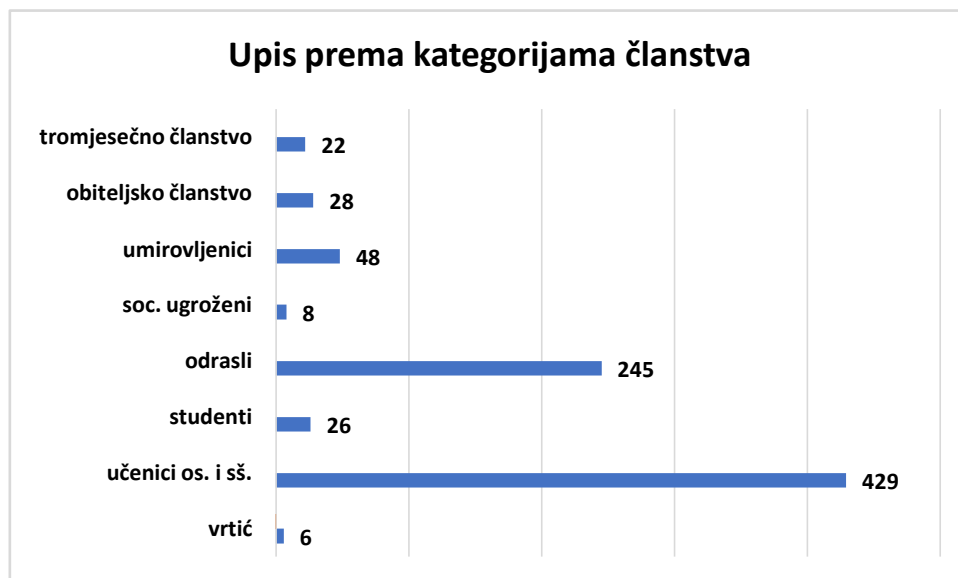
Knjižnica je zadržala model besplatnog učlanjenja za socijalno ugroženo stanovništvo uz predočenje potvrde Centra za socijalnu skrb te mjere poticanja čitanja: besplatno učlanjenje za učenike prvih razreda osnovnih i srednjih škola te za najmlađu vrtićku skupinu s područja grada Belog Manastira.

Vrste upisa:

- Novi upis – 226,
- Obnova članstva – 586,
- Plaćeno članstvo – 552,
- Besplatno članstvo – 260 (socijalno ugroženi: 8, vip članovi: 12, vrtić: 2, učenici osnovnih i srednjih škola 238)

Od sveukupnog broja članova muškaraca ima 327 (40%), a žena 485 (60%).

Sljedeći grafikon prikazuje kategorije članstva u 2020. godini:

Knjižnica omogućuje upis te korištenje građe i pravnim osobama, a to su:

- Dom za stare i nemoćne osobe u Belom Manastiru,
- Dječji vrtić „Zeko“ Zmajevac,
- Dječji vrtić „Zeko“ Kneževi Vinogradi,
- Dječji vrtić „Mali princ“ Batina,
- Dječji vrtić „Ivančića“ Čeminac,
- Dječji vrtić „Bóbita“ u sklopu Prosvjetno-kulturnog centra Mađara u Osijeku,
- PŠ Suza,
- PŠ Novi Bezdan,
- PŠ Kotlina.

Prema starosnim skupina u 2020. godini učlanjeno je:

• bebe i mala djeca (0-3)	2
• predškolci (4-7)	66
• učenici (8-10)	53
• učenici (11-15)	228
• učenici s.š. (16-20)	93
• studenti	41
• odrasli (31-65)	288
• treća životna dob	41

Struktura članova u 2020. godini prema stručnoj spremi je sljedeća:

- NNS – niža stručna sprema 3
- SSS – srednja stručna sprema 160
- VŠSS – viša školska stručna sprema 23
- VSS – visoka stručna sprema 80
- MR. – magistar znanosti 5
- DR. – doktor znanosti 2
- Ostalo (predškolska i školska djeca, pravne osobe) 539

*Najveći broj posjeta:
u jednom danu:
12. veljače: 173
posjete*

6. POSUDBA KNJIŽNIČNE GRAĐE

Tijekom cijele 2020. godine vodila se dnevna i mjesečna statistika o vrsti posuđene građe, a podaci prikazuju sveukupno **22.519** posuđenih jedinica knjižnične građe što je za 4.287 jedinica više nego u 2019. godini kada je posuđeno 18.232 jedinica. Razlog za povećanje broja posuđenih jedinica knjižnične građe pronalazimo u već spomenutoj pandemiji koronavirusa koja nas je sve zatvorila u vlastita četiri zida. Stoga, ljubitelji pisane riječi iskoristili su ovo vrijeme za kvalitetno čitanje u sigurnom okruženju. Povećanje učlanjenja korisnika u obiteljsko članstvo podrazumijeva i veću količinu posuđene knjižnične građe. Knjižnica je tijekom godine knjigama opskrbljivala svih 8 stacionara u vrtićima i školama što je također utjecalo na povećanje broja posuđenih knjiga. Knjige su se i izravno dostavljale našim članovima na njihovu kućnu adresu.

Od spomenutog broja, **17.108** jedinica posuđeno je s odjela za odrasle, **4.772** jedinica s dječjeg odjela, **90** jedinica s odjela medijateke, a **549** različitih jedinica periodike i referentne knjižnične građe koristilo se u prostoru za čitanje dnevnog tiska na posudbenom odjelu.

Odjel za odrasle

Odjel za odrasle Gradske knjižnice Beli Manastir nudi knjižnične usluge odraslima, studentima, srednjoškolcima i umirovljenicima uz predočenje članske iskaznice te slobodan pristup većem dijelu knjižničkog fonda. Dio knjižničkog fonda je nakon revizije dislociran u posebno spremište – depo, a dio se nalazi u zatvorenom spremištu, a korisnicima je dostupan na upit. Naši članovi na odjelu mogu birati knjige iz hrvatske i stranih književnosti, stručnu, znanstvenu i znanstveno-popularnu literaturu iz područja humanističkih, društveno-političkih, prirodnih, tehničkih i primijenjenih znanosti i umjetnosti. Na spomenutom odjelu nalazi se i čitaonica dnevnih novina i časopisa, a namijenjena je i za tihi rad učenika, studenata i korisnika koji žele koristiti knjige iz posebnih zbirki. Jedno računalo s pristupom internetu na raspolaganju je korisnicima. Odjel za odrasle često je prostor za različita događanja poput književnih susreta, predstavljanja knjiga, obilježavanja raznih obljetnica, prigodnih izložbi i ostalih akcija s ciljem informiranja korisnika i poticanja na kvalitetno druženje s knjigom.

*Ukupno zahtjeva za
pretraživanje
stručne literature za
seminare i referate:
39 zahtjeva*

Posebno mjesto zauzimaju četiri posebne zbirke koje nisu u slobodnom pristupu, a to su:

- zavičajna zbirka,
- zbirka knjiga s potpisom autora,
- mini zbirka – zbirka knjiga maloga formata,
- zbirka vrijednih (raritetnih) knjiga.

Cjelokupni fond Knjižnice moguće je pretražiti u mrežnom katalogu Knjižnice na adresi: <http://library.foi.hr/m3/k.aspx?B=92&dlib=1>

Na posudbenom odjelu za odrasle posuđeno je ukupno **17.108** jedinica knjižne građe.

Knjižna građa koja se posuđivala je sljedeća:

- stručna, znanstvena i popularno-znanstvena literatura – **2.711** jedinica ili 16%,
- lektirna građa – **949** jedinica ili 5%,
- beletristika – **13.448** jedinica ili 79%.

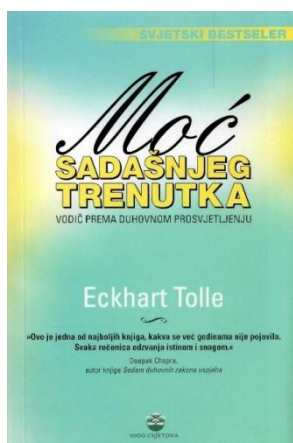
Sveukupna posudba knjižne građe za odrasle po mjesecima u 2020. godini prikazana je tablicom:

	STRUČNA	LEKTIRA	BELETRISTIKA
siječanj	138	102	870
veljača	163	62	753
ožujak	119	50	534
travanj	63	26	373
svibanj	179	104	931
lipanj	265	25	1352
srpanj	257	5	1559
kolovoz	250		1502
rujan	242	67	1368
listopad	354	200	1411
studen	372	178	1370
prosinac	309	130	1425
	2.711	949	13.448

Iz tablice je vidljivo kako se i dalje najviše posuđuje domaća i strana beletristika, zatim stručna literatura te lektirni naslovi.

Najčitanija knjiga Beletristike: Louisa May Alcot: Male žene

*Najčitanija stručna knjiga
za odrasle:
Eckhart Tolle:
Moć sadašnjeg
trenutka*

Od stručne i popularno-znanstvene literature za odrasle najviše su se posuđivali naslovi s područja psihologije i društvenih znanosti. Sljedeća tablica prikazuje vrstu i broj posuđene stručne i popularno-znanstvene literature na odjelu za odrasle prema skupinama Univerzalne decimalne klasifikacije:

Glavne UDK skupine	Sadržaj	Broj posuđene građe u 2020.
0	Općenito. Znanost i znanje. Organizacija. Informacija. Dokumentacija. Knjižničarstvo. Institucije. Publikacije	104
1	Filozofija. Psihologija. Logika. Etika	904
2	Religija. Teologija	166
3	Društvene znanosti. Sociologija. Statistika. Politika. Ekonomija. Trgovina. Pravo. Vlada. Vojni poslovi. Socijalna skrb. Osiguranje. Obrazovanje. Etnologija. Folklor.	501
5	Prirodne znanosti: okoliš, matematika, astronomija, fizika, kemija, biologija, zoologija	109
6	Primijenjene znanosti. Medicina. Tehnologija	440
7	Umjetnosti. Rekreacija. Zabava. Šport	177
8	Jezik. Lingvistika. Književnost	61
9	Arheologija. Geografija. Biografije. Povijest	249
SVEUKUPNO:		2.711

Na posudbenom odjelu moguće je koristiti informacijsko-referalne usluge u pronalaženju i korištenju informacijskih izvora i usluga. Informacijsko-referalne usluge pružaju pomoć u pretraživanju knjižničkog kataloga, pri izradi bibliografskih popisa na određenu temu, tematska pretraživanja u svrhu izrade domaćih zadaća, referata, seminara, diplomskih i ostalih znanstvenih radova. Pružanje informacijskih usluga najznačajnija je aktivnost korisničkih službi. Informacijski su zahtjevi korisnika različiti i pokrivaju sva područja interesa.

U 2020. godini korisnicima Knjižnice pružen je velik broj stručnih (bibliografskih i drugih) informacija iz različitih područja prirodnih i društvenih znanosti te je priređena literatura za **39** različitih stručnih tema što je za 12 zahtjeva više nego u 2019. godini. Informativno-referalnu djelatnost obavljali su diplomirani knjižničari.

Posebne zbirke Gradske knjižnice Beli Manastir

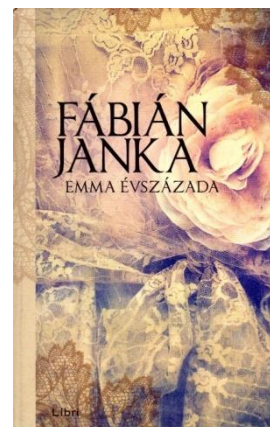
Zavičajna zbirka

Zavičajna zbirka Gradske knjižnice Beli Manastir sustavno prikuplja, uređuje i obrađuje knjižničnu građu koja se svojim sadržajem odnosi na zavičaj. U širem smislu ovoj zbirci pripada i građa koja je objavljena, tiskana ili nastala na području Baranje. Stoga, zavičajna zbirka omogućava svestrano upoznavanje zavičaja, njegovu prošlost i sadašnjost i ima znanstvenu, dokumentacijsku, povijesnu, umjetničku i praktičnu vrijednost. Zbirka broji 423 jedinice knjižnične građe, a u 2020. godini je obogaćena sa **13** različitih jedinica knjižnične građe. Povezujući prošlost i sadašnjost, zavičajna zbirka predstavlja dragocjeni izvor za istraživanje i upoznavanje svog zavičaja.

Najčitanija knjiga hrvatskog autora: Marina Vujčić: Pedeset cigareta za Elenu

Najčitanija knjiga na mađarskom jeziku: Fábián Janka: Emma Évszázada

Zbirka knjiga malog formata

Zbirka knjiga malog formata sadržava knjige manjih dimenzija koje su izdvojene u posebnu zbirku. Spomenuta zbirka broji 118 jedinica knjižnične građe. U 2020. godini je obogaćena sa 1 jedinicom knjižnične građe.

Zbirka knjiga s potpisom autora

Zbirka sadržava knjižničnu građu sa posvetom i potpisom autora. Zbirka broji sveukupno 151 jedinicu, a u 2020. godini nije nadopunjena niti sa jednom jedinicom knjižnične građe jer se, zbog epidemije, nisu održavali susreti sa autorima.

BDI zbirka (Bibliotekarstvo-Dokumentacija-Informacija)

BDI zbirka (Bibliotekarstvo-Dokumentacija-Informacija) zbirka je knjižnične građe s područja knjižničarstva, informacijskih i srodnih znanosti, namijenjena knjižničarima, studentima knjižničarstva i drugim stručnjacima s područja knjižničarstva i informacijskih znanosti, ali i svim zainteresiranim korisnicima Knjižnice. Stoga, dio knjiga je izdvojen iz zbirke i u slobodnom je pristupu svim zainteresiranim članovima. U sklopu Zbirke prikuplja se sva domaća i strana stručna literatura s područja knjižničarstva i informacijskih znanosti. Zbirka broji sveukupno 106 jedinica, a u 2020. godini obogaćena je sa 1 jedinicom.

Zbirka vrijednih (raritetnih) knjiga

Spomenuta zbirka u svom fondu okuplja i štiti vrijednu, rijetku i staru građu. Ne posuđuje se izvan prostorija Knjižnice, a trenutno broji 11 vrijednih jedinica knjižne građe. U 2020. godini zbirka je obogaćena sa 2 jedinice.

Medijateka

Medijateka je dio Gradske knjižnice Beli Manastir koji sadržava audio i audiovizualnu građu. Audio građa pokriva najrazličitije glazbene žanrove domaćih i stranih autora: klasična glazba, jazz, pop, rock, etno, filmska glazba. Audiovizualna građa sadržava igrane, dokumentarne i crtane filmove. U fond medijateke ulaze i računalne igrice te CD ROM-ovi referentnog, obrazovnog i sličnog sadržaja namijenjeni odraslima i djeci. U 2020. godini bilježimo porast posudbe

*Najposuđenija
jedinica
audiovizualne građe:
Tajni život ljubimaca*

audiovizualne građe pa je sveukupno posuđeno **90** različitih jedinica audiovizualne građe:

- sadržaja na DVD-u – **73** ili 81%,
- edukativnih sadržaja na CD ROM-u – **8** ili 9%,
- računalnih PC igrica – **4** ili 4%,
- glazbeni CD – **5** ili 6%

Čitaonica dnevnog tiska

Čitaonica dnevnog tiska djeluje u sklopu posudbenog odjela za odrasle u kojoj su dostupni naslovi - Večernji list, Jutarnji list, Glas Slavonije i Doktor u kući. Knjižnica prima i besplatni tjednik na mađarskom jeziku Új Magyar Képes Újság. U čitaonici se mogu koristiti enciklopedije, rječnici i leksikoni iz referentne zbirke.

Čitaonica omogućuje korisnicima Knjižnice uvjete za stručni rad i opušteno čitanje dnevnih novina. Korisnici čitaonice dnevnog tiska nisu nužno i članovi Knjižnice.

Statistički podaci pokazuju kako se u čitaonici najviše čitao:

dnevni tisak – **512** ili 93%,
referentna i druga knjižna građa – **37** ili 7%

sveukupno: **549**

Najbrojnija korisnička skupina Knjižnice su odrasli i učenici osnovnih i srednjih škola. Struktura korisnika koja je tijekom godine koristila knjižničnu građu u prostoru čitaonice je sljedeća:

učenici **31** ili 5%,
studenti **2** ili 1%,
odrasli **516** ili 94%.

sveukupno: **549**

Širenje koronavirusa uveliko je utjecalo na korištenje čitaonice u 2020. godini. Zbog mjera sprečavanja širenja virusa, a u skladu s preporukama i odlukama nadležnih tijela, prostor čitaonice bio je zatvoren od kraja ožujka do sredine lipnja. Smanjen broj posjeta rezultat je navedenih mjera.

*Korištenje periodike
i referentne građe:*

549

Dječji odjel

Dječji odjel namijenjen je djeci predškolskog, osnovnoškolskog uzrasta i mladima, roditeljima, onima koji rade s djecom, ali i svima koji vole zaviriti u čarobni svijet mašte i razigranog stvaralaštva. Na odjelu se provode radionice, igraonice i aktivnosti namijenjene djeci te prigodne akcije i manifestacije, najčešće vezane uz obilježavanje značajnih datuma. Cilj je ovih programa poticanje ljubavi prema knjizi i čitanju te zadovoljavanje potreba i prava djece i mladih na informaciju, učenje, kulturu, zabavu i osobni razvoj.

Knjižnična građa koja se posuđuje su:

- slikovnice (klasične bajke, slikovnice s velikim tiskanim slovima, slikovnice sa različitom tematikom, slikovnice s više priča...),
- lijepa književnost za djecu i mlade,
- igrokazi,
- stripovi,
- dječje knjige na stranim jezicima,
- popularno-znanstvena literatura za djecu i mlade.

Uz beletristiku i znanstveno-popularne knjige, lektire, slikovnice i stripove, djeci je na raspolaganju i referentna zbirka. Surađujemo s vrtićima, školama i nakladnicima te organiziramo različite aktivnosti tijekom godine, a to su:

- organizirani posjeti vrtića i škola,
- prigodne radionice za djecu,
- susrete s dječjim piscima,
- obilježavanje blagdana i važnih datuma,
- izložbe dječjih radova.

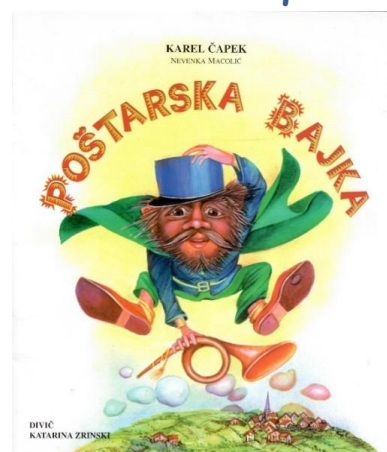
U 2020. godini su programi i aktivnosti dječjeg odjela svedeni na minimum, a sve zbog razbuktalesituacije sa koronavirusom.

S dječjeg odjela je u 2020. godini posuđeno sveukupno **4.772** jedinica knjižne građe.

Knjižna građa koja se posuđivala s dječjeg odjela je sljedeća:

- dječja stručna literatura – **599** jedinica ili 12%,
- lektirni naslovi – **1.943** jedinica ili 41%,
- dječja i omladinska književnost – **2.230** jedinica ili 47%.

Najčitanija slikovnica: Karel Čapek:

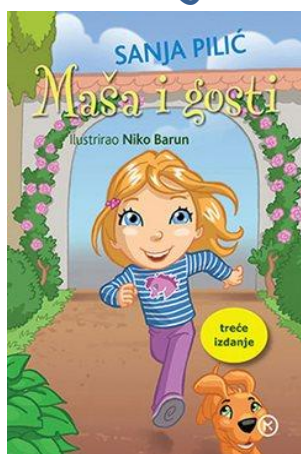

Prema vrsti građe najviše su se posuđivale:

- dječje knjige – 2.114 jedinica,
- knjige za mlade – 500 jedinica,
- slikovnice – 1.543 jedinica,
- stručne knjige – 599 jedinica,
- narodna književnost – 15 jedinica,
- igrokazi – 1 jedinica.

sveukupno: **4.772**

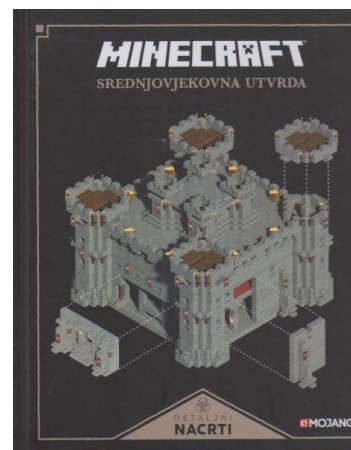
*Najčitanija knjiga
za djecu:
Sanja Pilić:
Maša i gosti*

*Najčitanija slikovnica
na mađarskom
jeziku:
Bori Utazik*

*Najčitanija stručna
knjiga za djecu:
Minecraft:
Srednjovjekovna
utvrda*

Sveukupna posudba knjižnične građe za djecu i mlade po mjesecima u 2020. godini prikazana je u tablici:

	DJEČJA LEKTIRA	DJEČJA KNJIŽEVNOST	STRUČNA LITERATURA	UKUPNO
SIJEČANJ	186	139	42	367
VELJAČA	222	276	73	571
OŽUJAK	119	98	24	241
TRAVANJ	60	30	21	111
SVIBANJ	192	80	14	286
LIPANJ	125	108	58	291
SRPANJ	20	253	43	316
KOLOVOZ	2	114	19	135
RUJAN	70	266	67	403
LISTOPAD	336	240	81	657
STUDENI	287	341	84	712
PROSINAC	324	285	73	682
SVEUKUPNO:	1.943	2.230	599	4.772

Za vrijeme trajanja školske godine, vidljivo je povećanje broja posuđenih lektirnih naslova, dok se za vrijeme ljetnih praznika više posuđivala dječja i omladinska beletristika.

Međuknjižnična posudba

Knjižnica za informacijske i obrazovne potrebe svojih korisnika, putem međuknjižnične posudbe, nabavlja iz drugih knjižnica u Hrvatskoj građu koju ne posjeduje u svom fondu. U 2020. godini zaprimljeno je i obrađeno **3** zahtjeva za međuknjižničnu posudbu. Knjižnica je posudbu provodila na nacionalnoj razini u suradnji sa Gradskom i sveučilišnom knjižnicom u Osijeku.

Bibliomobilska služba

Bibliomobilska služba Gradske knjižnice Beli Manastir, Središnje knjižnice Mađara u RH predstavlja dostavu knjiga na kućnu adresu, a namijenjena je osobama treće životne dobi i osobama s invaliditetom koje zbog ograničene ili onemogućene pokretljivosti ne mogu samostalno dolaziti u Knjižnicu.

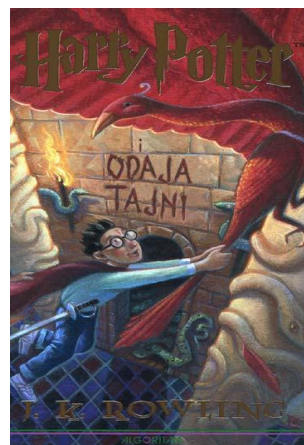
Do ožujka 2020. godine, imali smo jednaki broj zahtjeva i dostavljenih knjiga kao i u godinama prije. Kako se zbog krize uzrokovane korona virusom u ožujku obustavio rad Knjižnice, nakon ponovnog početka rada u travnju, broj zahtjeva za dostavom knjiga drastično je pao. Razlog tome je činjenica da ova usluga postoji zbog dostave knjiga starijim osobama koje ne mogu same doći po knjige, a takve osobe su upravo i najranjivije i pripadaju najrizičnijoj skupini. Vjerujemo da je upravo zbog socijalne distance i zbog izbjegavanja kontakata koji nisu najnužniji, broj dostava u 2020. godini znatno manje.

Unatoč pandemiji, Knjižnica je nastavila putem svoje bibliomobilske službe opskrbljivati korisnike knjigama. Tijekom godine imali smo 16 zahtjeva za dostavom i 82 dostavljene knjige.

Bibliomobilom su knjige dostavljane i u stacionare - dječje vrtiće te je tim prilikama dostavljeno ukupno 820 knjiga.

Najčitanija knjiga za mlade:

*J. K. Rowling:
Harry Potter
i odaja tajni*

7. KULTURNA DOGAĐANJA

U Knjižnici se stvara navika i potreba za čitanjem, osigurava se slobodan pristup kako informacijama tako i znanju, organiziraju se razne aktivnosti te se omogućuje cjeloživotno obrazovanje. Izuzetak nije ni Gradska knjižnica Beli Manastir koja prikuplja, obrađuje i stavlja u funkciju sve izvore znanja (od knjige do mrežnih informacija) uz pomoć suvremene tehnologije, te postaje informacijsko i kulturno središte lokalne sredine u kojoj djeluje. Gradska knjižnica početkom godine uspjela je organizirati nekoliko kulturnih događaja i raznih aktivnosti kako bi u svoje djelovanje uključila što veći broj korisnika.

Nažalost, s obzirom na situaciju nastalu širenjem bolesti COVID-19, Knjižnica je neke svoje programe morala odgoditi, ali je svoje aktivnosti i rad nastavila s kreiranjem digitalnih sadržaja i usluga kako bi korisnici mogli koristiti knjižnične usluge i u uvjetima pandemije.

Iako je ova godina zbog epidemiološke situacije zahtijevala nove načine rada, Gradska knjižnica Beli Manastir iskoristila je virtualnu platformu za plasiranje sadržaja kako bi korisnici i dalje bili uključeni u rad i djelovanje jedine baranjske knjižnice.

"Ljekarnik Miško... ili zašto veljača ima 29 dana"

U Gradskoj knjižnici Beli Manastir 28. veljače 2020. godine održana je promocija slikovnice Dr. Jazbeca "Ljekarnik Miško... ili zašto veljača ima 29 dana". Slikovnica Ljekarnik Miško na duhovit i zabavan način uči djecu o postojanju prijestupne godine. Zamotano u fantastičnu

priču o tome kako je vrijeme krenulo unatrag, osvrće se i na neke pojave u društvu. Glavni je lik priče, Ljekarnik Miško, vrlo pedantna osoba kojoj se u životu ništa ne događa slučajno. No, 28. veljače dogodio se jedan nepredviđeni događaj: semafor na trećem križanju prestao je raditi i nakon toga sve se poremetilo.

Odgovore na ova i brojna druga pitanja, pa i ono tko je

autor knjige, saznali su naši najmlađi čitatelji na promociji slikovnice.

Izložba „Smiješak...čitajte“ na Dječjem odjelu Gradske knjižnice

Fotografski natječaj "Smiješak... čitajte!" organiziralo je Hrvatsko čitateljsko društvo s ciljem razvijanja čitateljske pismenosti na pozitivan i zabavan način, pa čak i humorističan način.

Tisuću riječi, jedna fotografija bila je misao vodilja pri pokretanju fotografskog natječaja Hrvatskoga čitateljskog društva čiji je osnovni cilj putem fotografije promovirati knjigu, čitanje i sve vrste pismenosti na pozitivan, zabavan, pa čak i humorističan način. Na osnovu toga, naslov se gotovo nametnuo sam od sebe: Smiješak... čitajte!

Brojni fotografi amateri, članovi HČD-a, ali i oni koji su osjetili potrebu fotoaparatom zabilježiti trenutak uz knjigu i s knjigom, slali su svoje originalne i kreativne radove na temelju kojih je nastala putujuća izložba. Izložba se mogla pogledati od 28. listopada 2020. do 20. studenog 2020.

Knjiški klinci

Svakoj knjižnici je cilj okupljati što više mladih čitatelja, te smo i ove godine nastavili s čitateljskim klubom za djecu "Knjiški klinci". Čitateljski klub temelji se na grupi čitatelja koji čitaju knjige iz istog serijala s istim likovima i sličnom radnjom, nakon čega slijedi zajednički sastanak i grupna rasprava. Ove godine naglasak je bio na domaćim autorima, a najzanimljivija radionica bila je posvećena stripu. Nakon grupne rasprave, naši knjiški klinci izrađivali su stripove s najdražim junacima.

Radionica slikanja i bojanja: Jednorog, sirena i vampir bojama stižu na tvoj papir!

Svakog drugog četvrtka od 17 sati na Dječjem odjelu Gradske knjižnice Beli Manastir održavale su se radionice slikanja i bojanja pod mentorstvom Biljane Smolčić. Najava radionice: "U šumi jednog dana ispod čarobnog hrasta zaspri slikar Paleta. Kad se probudi, shvati kako je od hrasta dobio dar da se može sporazumijevati sa životinjama i kistom stvarati čarolije...". Ne možemo obećati ni sporazumijevanje sa životinjama... Međutim, pokušat ćemo pomoći vaše snove prenijeti na slikarsko platno, stvoriti šarenu čaroliju i odličnu zabavu!" - privukla je veliki broj mladih korisnika koji su nakon tečaja redovito ostajali i čitali literaturu po svome izboru.

Sastanak s predstavnicima Instituta za razvoj i inovativnost mladih (IRIM)

IRIM je orijentiran na razvoj digitalne i znanstvene pismenosti, tehnoloških i ostalih kompetencija u okviru STEM područja za mlade u Hrvatskoj i drugim zemljama. U suradnji s IRIM-om već smo održali više radionica za djecu s micro:bitovima, a tijekom ove godine dogovoren je nastavak ove zanimljive i uspješne suradnje. U sklopu edukacija za knjižničare održane su tri radionice na kojima smo naučili osnove rukovanja s micro:Maqueen robotom. U sklopu suradnje s IRIM-om, naša je Knjižnica dobila i 3 micro:Maqueen edukacijska robota koji omogućavaju jednostavan i zabavan ulazak u svijet robotike. Roboti će uskoro biti na raspolaganju članovima naše knjižnice, prvenstveno djeci, ali i onim malo starijima. Knjižničari su odradili i edukaciju za mjerni uređaj AQ:bit. AQ:bit je uređaj koji su osmislili i izradili IRIM-ovi edukatori pomoću kojeg se mogu mjeriti atmosferske varijable (zagađenost zraka, vlaga, tlak, temperatura), te je namijenjen kao edukacijski dodatak za microbit. Korisnici ga

mogu posuditi u Knjižnici, te korištenjem AQ:bita građani sudjeluju u internacionalnom istraživanju koje koristi metodu građanske znanosti. Pokazatelj je to da je STEAM revolucija i dalje prisutna u našoj Knjižnici i da se veselimo svim budućim korisnicima, edukacijama i radionicama.

mogu posuditi u Knjižnici, te korištenjem AQ:bita građani sudjeluju u internacionalnom istraživanju koje koristi metodu građanske znanosti. Pokazatelj je to da je STEAM revolucija i dalje prisutna u našoj Knjižnici i da se veselimo svim budućim korisnicima, edukacijama i radionicama.

Natječaj Bethlen Gábor Alap

Natječaj Bethlen Gábor Alap financira se iz sredstava državnog proračuna Mađarske, a cilj mu je očuvanje i njegovanje mađarske kulture, kako u matičnoj zemlji, tako i u prekograničnim područjima. Knjižnica je iz navedenog natječaja za 2020. godinu dobila sredstva za nabavu prijenosnog računala i televizora za odjel za djecu i mlade.

Knjižnica svake godine priprema veliki broj programa koji su usmjereni prema djeci, stoga će navedena tehnička pomagala biti od velike pomoći pri izvođenju takvih programa, pogotovo iz razloga što djeca danas jako dobro reaguju, kada im se ponuđeni sadržaj prezentira uz pomoć novih tehnologija. Pored toga, suvremeni televizor velikih dimenzija, koristit će se i na raznim stručnim usavršavanjima i kulturno-obrazovnim programima koji se svake godine redovno pripremaju za odrasle korisnike Knjižnice.

Mjesec ljubavi uz najdraže ljubavne romane

Valentinovo je na posudbenom odjelu Gradske knjižnice Beli Manastir ove godine bio u znaku ljubavnih klasika i poezije. Po izboru knjižničara, najbolji domaći i svjetski klasici ljubavne književnosti bili su izdvojeni u posebnom kutku.

Međunarodni dan žena

Međunarodni dan žena svake godine slavi žene i njihova ostvarenja u svim mogućim područjima života, a njime se ujedno svake godine traže jednakost i uvažavanje.

I ove smo godine u Knjižnici 8. ožujka proslavili Međunarodni dan žena. Ovogodišnjom smo proslavom željeli da se korisnice kod nas osjećaju posebno te smo u prostoru Knjižnice darovali naše korisnice malim znakom pažnje, a ujedno se mogla pogledati i bogata ponuda kozmetičke kuće Avon.

Međunarodni dan dječje knjige

Međunarodni dan dječje knjige obilježava se svake godine da bi se istaknula važnost dječje knjige, te potaknula i razvila ljubav prema čitanju. Kao datum obilježavanja izabran je rođendan Hansa Christiana Andersena - 2. travnja.

Ove godine Gradska knjižnica Beli Manastir je pomoću svoje nove maskote Knjiškog patuljka Miška svakog petka objavljivala preporuke za naše najmlađe s ciljem promicanja rane pismenosti, ali i kako bi čitanje postala stalna aktivnost u obiteljima s malom djecom. Osnovni cilj mu je razvijanje ljubavi prema knjigama i potrebe za čitanjem, kreativno i samostalno korištenje svih izvora informacija i kvalitetno organiziranje slobodnog vremena. Na ovaj način na dječjem odjelu promovirali smo uz beletristiku i znanstveno-popularne knjige, lektire, slikovnice, te naslove na stranim jezicima za djecu i mlade.

Dan mađarske kulture

Za dugoročni je uspjeh knjižnice važno da svoje djelovanje zasniva na kulturi, odnosno kulturama zemlje ili područja na kojem djeluje. S obzirom na status Središnje knjižnice Mađara u RH, približavanje hrvatske kulture Mađarima i mađarske kulture Hrvatima, ali naravno i drugim narodima u našoj zemlji, ubraja se među glavne prioritete našeg djelovanja.

Očuvanje i njegovanje mađarskih tradicijskih vrijednosti i kulturne baštine ubaraja se među najvažnije zadaće Središnje knjižnice Mađara u RH. Djelovanje s navedenom zadaćom, između ostalog, podrazumijeva postavljanje izložbi koji promiču mađarsku kulturu i običaje. Jedna takva izložba prigodno je postavljena u prostorima Knjižnice povodom Dana mađarske kulture, koji se se svake godine obilježava 22. siječnja.

Noć knjige 2020. „S knjigom nisi izoliran!“

Svake godine 23. travnja tradicionalno održavamo manifestaciju „Noć knjige“. Večer je to prepuna kulturnih događanja u knjižnicama diljem države, a sve kako bismo u društvu naših korisnika proveli ugodnu večer uz predstavljanje knjiga, u druženju s književnicima, u gledanju dokumentarnih filmova, u slušanju koncerata ili u upoznavanju aktivnosti društava iz lokalne sredine. Kako se približavao datum i za ovogodišnju devetu Noć knjige, planirali smo puno toga. Međutim, zbog pandemije koja je usporila društveni, pa time i kulturni život, okupljanja u javnim prostorima su zabranjena. No, knjižnice nisu odustale od tradicionalnog obilježavanja Noći knjige, samo se ovogodišnja manifestacija održala u nešto drugačijoj okolini – onoj virtualnoj.

Putem naših društvenih kanala pozvali smo sve ljubitelje pisane riječi da prate naš program online na Facebook i na mrežnoj stranici Gradske knjižnice Beli Manastir i na taj način sudjeluju u virtualnoj Noći knjige prigodno posvećenoj promjenama pod motom „S knjigom nisi izoliran!“

PROGRAM

Knjiške mozgalice - Donosimo vam stoga logičke zagonetke koje, nakon što ih riješite možete podijeliti s obitelji i prijateljima.

- **Crtice iz knjižnica** - objava zanimljivosti iz knjižničarstva na društvenoj mreži.
- **Lagane vježbe s knjigom u vrijeme izolacije**- Svi smo zatečeni ovim virusom, okolnostima u kojima smo se našli, no činjenica je da najviše možemo pridonijeti normalizaciji života ako djelujemo u okviru svog mikro svijeta, pazeci sebe, svoje bližnje, čuvajući svoje zdravlje tjelesnom aktivnošću, kvalitetnom i umjerenom prehranom.
- **Priredite si večeru iz književnih djela** - objava recepata koji se nalaze u poznatim i manje poznatim književnim djelima.
- **Ispričajmo si priču za laku noć** - Otkrivamo blaga mađarskih narodnih bajki na policama dječjeg odjela
- **Zapali svjetiljčicu za knjižnicu i knjigu** - pozivamo vas da u ovo doba obustave života i čuvanja zdravlja zapalite svjetiljčicu u prozorima svojih kuća i stanova za bolje sutra.

Noć knjige 2020.
u virtualnom izdanju

Program povodom Noći knjige možete pratiti na službenoj Facebook stranici Gradske knjižnice Beli Manastir 23. travnja od 17:00 sati

Mjesec hrvatske knjige 2020.- Razlistaj se

Unatoč epidemiji gotovo 1700 programa održalo se tijekom Mjeseca hrvatske knjige koji se ove godine odvijao pod motom Razlistaj se! To je moto pod kojim su svi sudionici ovogodišnjeg Mjeseca hrvatske knjige pozvani da svoje programe posvete planetu Zemlji, a u povodu 50. obljetnice obilježavanja Dana planeta Zemlje.

U vrijeme mnoštva epidemioloških mjera i ograničenja okupljanja veliki je izazov organizirati jednu takvu nacionalnu manifestaciju, ali Gradska knjižnica Beli Manastir pripremila je bogati program u izazovnoj 2020. godini. Iako se iz knjižnica uvijek čuje glas za poticanje čitanja, tijekom tih mjesec dana koliko svake godine traje manifestacija, nastoji se još intenzivnije govoriti i na državnoj razini, ali i u lokalnim sredinama o knjizi i čitanju, a kroz raznovrsne programe knjižnice lokalno uključuju i građane. Cilj manifestacije je istaknuti iznimnu važnost knjige, ali i knjižnica kao mjesta javnog i slobodnog pristupa koja se sve više približavaju građanima.

PROGRAM

*„Iskaznicom do željene knjige!
„Forastična knjižnica, nova iskaznica“*

*„Upoznajmo knjižnicu!“
„Eko poruke našoj zemlji“*

„Izreke o Zemlji“

„Priče za (pet)ak“

„Razlistaj me“

„Krilate knjige“

„Knjigominutnica“

„Mudrica“

*„Sudjelovanje u emisiji povodom
MHK na Slavonskom radiju“*

„Knjiga za sve!“

*„Prvih dvadeset 21. stoljeća u
knjižničarstvu“ - okrugli stol s
međunarodnim sudjelovanjem namijenjen
knjižničarima*

„Knjiški klinci“

„Knjižnica moli da ne šarate po knjizi“

„Velike bajke za male junake“

„Razmjena knjižničara“

*Izložba knjiga povodom Dana
mađarske revolucije
1956. godine*

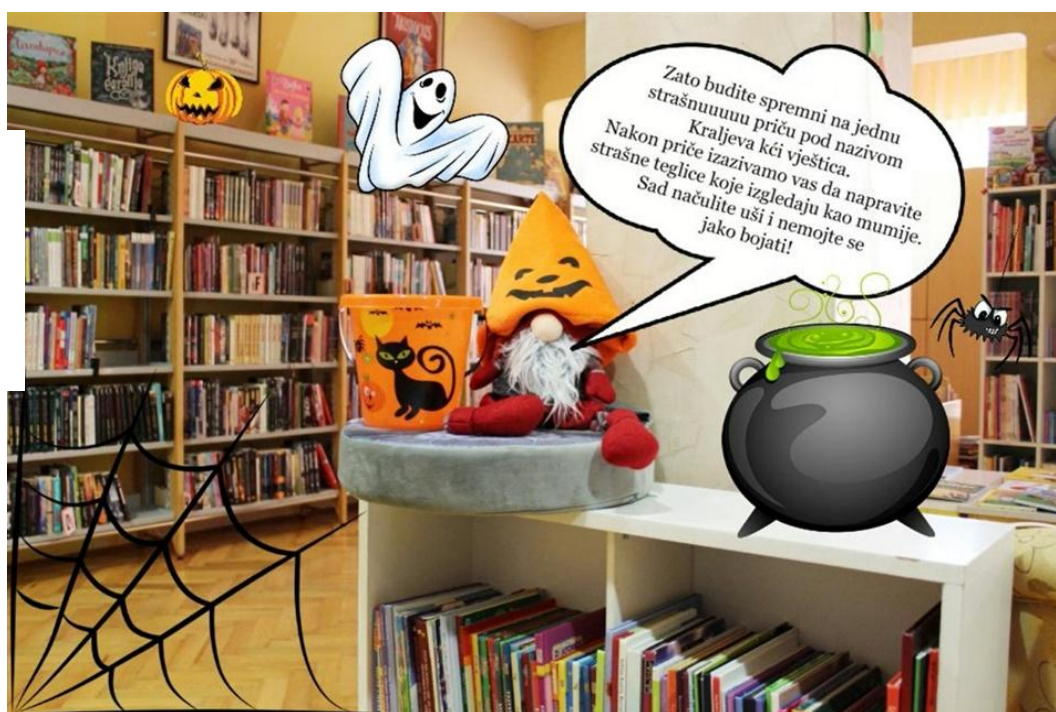

Program Gradske knjižnice Beli Manastir za Mjesec hrvatske knjige 2020.

Priče za PET(ak)!

Svakog petka, počevši s 4. rujnom započeli smo s Pričama za PET(ak)!, a glavne uloge imali su naši knjižničari Renata Benić, Danica Bukna, Krunoslav Mijatov i Žolti Rabi, te maskota Patuljak Miško. Svakog petka čitali smo narodne priče, neke poznate ali i neke manje poznate. Sadržaj je bio dostupan na Facebooku, Instagramu i na YouTubeu. Snimili smo ukupno 16 priča, ali tijekom prosinca imali smo i specijalne epizode u kojima smo objavili sve crteže koji su nam pristizali od početka objava naših Priča za PET(ak)!, ali i video o tome kako su nastajale priče Priče za PET(ak)!

2020. godina je po mnogo čemu bila drugačija od prethodnih godina. Iako se nismo mogli družiti kao do sada i održavati radionice, ipak smo našli način da budemo vidljivi, barem virtualno. Osnovni cilj Priča za PET(ak) je razvijanje ljubavi prema knjigama i potrebe za čitanjem, kreativno i samostalno korištenje svih izvora informacija i kvalitetno organiziranje slobodnog vremena.

Ivica i Marica idu u knjižnicu

Nakon uvodne priče u kojima smo najavili Priče za PET(ak)!, snimljen je lutkarski igrokaz „Ivica i Marica idu knjižnicu“ kao motivaciju dolaska u Knjižnicu u kojem krpene lutke upoznaju djecu s prostorom i pravilima Knjižnice. Ovaj video jedan je od najuspješnijih ostvarenja u 2020. godini – pregledan je ukupno 1.443 puta i imao je 11 dijeljenja.

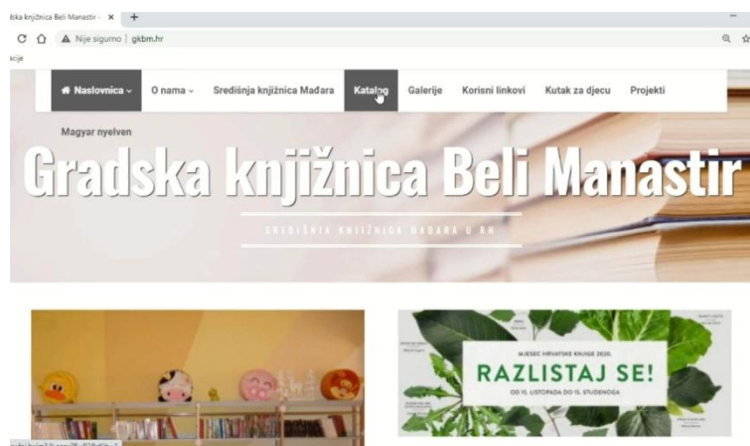
Brzinski đir po knjižnici za srednjoškolce

Tijekom Mjeseca hrvatske knjige, knjižnice postaju mjesta bogatog kulturnog života. U knjižnicama se organiziraju predstavljanja knjiga, druženja s književnicima, izložbe, predstave, posjete učenika i još mnogo toga. Ove godine zbog epidemioloških mjera nismo bili u mogućnosti organizirati navedene događaje stoga smo obilazak knjižnice odlučili napraviti videom. Članovi i korisnici Knjižnice na taj su se način upoznali s prostorom knjižnice i pravilima knjižnice, te im je upućen poziv da nas posjete i odaberu nešto iz naše bogate ponude literature. Brojke na društvenim mrežama pokazale su kako je video pregledan 574 puta, te kako je podijeljen 6 puta.

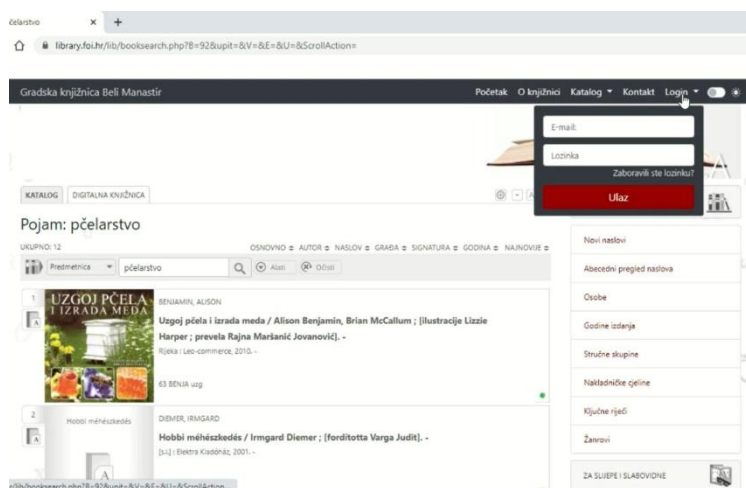
Online katalog gradske knjižnice Beli Manastir

Tijekom listopada snimili smo kratki video kako pregledavati naš online katalog kako bi korisnici znali koje knjige posjedujemo i koje knjige su dostupne za posudbu. Katalog se nalazi na web stranici Knjižnice, na adresi www.gkbm.hr. Klikom na „Katalog“ otvara se on-line katalog knjižnice. Pretraživati se može na temelju različitih kriterija - pretraživanje po autoru, naslovu ili prema predmetu. U videu je objašnjeno kako ukoliko korisnici žele još detaljnije pretrage trebaju kliknuti na „alate“, pomoću kojih se otvaraju dodatni kriteriji pretrage.

Korisničke stranice gradske knjižnice Beli Manastir

Nastavno na video o katalogu Knjižnice, tijekom listopada snimljen je i video o korisničkim stranicama. Svi članovi koji su ostavili svoju e-mail adresu prilikom upisa ili obnove članstva, imaju svoj čitateljski profil koji smo u ovom videu predstavili. Nakon što član otvori svoj

korisnički profil otvara mu se bezbroj mogućnosti - provjera što trenutno ima u posudbi, kao i rokove za vraćanje knjiga, arhiva posudbe, nadalje klikom na preporuke član dobiva preporuke koje katalog automatski generira na temelju knjiga koje su dosad imali u posudbi, kao i opciju rezervacije željene knjige.

Oba videa pokazala su se uspješnim jer se nakon snimljenih materijala povećao broj korisnika koji su prilikom upisa ili obnove članstva upisivali svoje e-mail adrese, te koristili usluge i kataloga kao i otvaranje čitateljskog profila. Na e-mail posudbe tijekom 2020. zatraženo je 12 rezervacija literature, što je svakako povećanje u odnosu na prethodnu godinu.

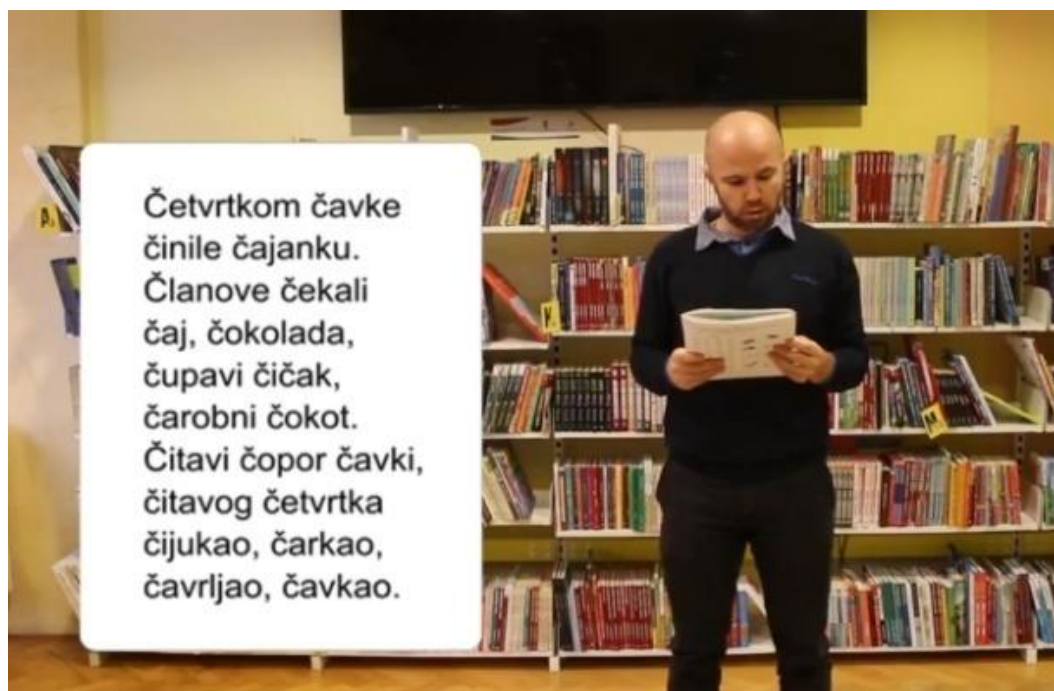
Knjigominutnica

Mediji su sve više u službi educiranja jer uporabom medija stječemo mnoga opća znanja, oni mogu imati poseban obrazovni karakter preko specijaliziranih edukativnih programa i emisija. Glavni je cilj radija kao medija zadovoljavanje potrebe čovjeka za obavijestima o važnim društvenim procesima i svim relevantnim događanjima, a preko medija se prenose informativni, edukativni i zabavni sadržaji koji imaju utjecaj na svaku osobu.

Cilj Gradske knjižnice Beli Manastir je upoznati širu javnost s Knjižnicom i njezinim djelovanjem, promovirati knjigu i razvijati kulturu čitanja te dati prilog kulturi grada u kojem Knjižnica djeluje. Stoga, i u 2020. godini kratkom radio-emisijom Knjigominutnica na Radio Baranji knjižničari jednom tjedno informiraju slušatelje o novim knjigama, obljetnicama, kulturnim događanjima i zanimljivostima iz svijeta knjige i književnosti. Knjigominutnica je dio Kulturnog vodiča koji se emitira na Radio Baranji svakoga četvrtka od 15:35 minuta u trajanju od pola sata.

Program „Knjižničari u razmjeni“

„Knjižničari u razmjeni“ naziv je zajedničkog projekta Gradske knjižnice Beli Manastir, Središnje knjižnice Mađara u RH, Županijske knjižnice „Katona József“ iz Kecskeméta i Gradske knjižnice i kulturnog centra „Ady Endre“ iz Baje. Program je pokrenut još 2007. godine, na inicijativu knjižničara iz Kecskeméta i Belog Manastira. S vremenom, u projekt su se uključili i novi partneri - Gradska knjižnica „Mohácsi Jenő“ iz Mohácsa i Gradska knjižnica Subotica.

Primarni cilj projekta je razmjena knjižničara i rad s djecom pripadnicima manjinskih zajednica u sve tri države (Hrvati, Mađari i Srbi), igra i učenje te stvaranje novih prijateljstava i širenje suradnje. Projekt se provodi u osnovnim školama, gdje se nastava izvodi na mađarskom i srpskom jeziku ili postoji program njegovanja materinjeg jezika (mađarskog i srpskog) na području Slavonije i Baranje, kao i u školama koja pohađaju hrvatska i mađarska djeca na području Mađarske i Srbije, te u knjižnicama i kulturnim ustanovama u navedenim državama.

Program „razmjene“ u 2020. godini, u konvencionalnom obliku, zbog pojave pandemije, stigao je samo do Subotice. Naša je Knjižnica 5. ožujka održala dvije radionice za djecu pripadnike hrvatske nacionalne manjine u Subotici u vrtićima "Marija Petković Sunčica" i "Marija Petković Biser".

Nastavak programa u 2020. godini, zbog već spomenutih razloga, održan je u virtualnom obliku. Knjižničari iz Mohácsa, Subotice i Belog Manastira, pripremili su prigodne video materijale za djecu. Snimljeni su i preko facebook stranica partnerskih knjižnica emitirani video materijali zabavno-edukativnog sadržaja, kojima su i ovaj put ciljana skupina bila djeca pripadnici hrvatske, mađarske i srpske nacionalne manjine u Hrvatskoj, Mađarskoj i Srbiji. Svaka knjižnica svoje je gostovanje pripremila u virtualnom obliku, a djeca su navedene materijale organizirano gledali u svojim školama i vrtićima.

Unatoč pandemiji, temeljna je misija ovog programa i u 2020. godini ispunjena. Djeca su i ove godine dobila priliku zabaviti se i naučiti nešto s knjižničarima iz svojih matične zemlje, a knjižničari su još se jednom dokazali kako im se ništa ne može ispriječiti na putu do dječjih srca.

Uskoro u školu, danas u knjižnicu

Knjižnica treba neprestano odgovarati na promjene u društvu te zadovoljavati informacijske i kulturne potrebe djece, kao i njihove potrebe za zabavom, razonodom i učenjem. Stoga smo, kao podrška programu predškole, koji se provodi u vrtićima, organizirali program "Uskoro u školu, danas u knjižnicu". Program se provodio u skladu sa Smjernicama za knjižnične usluge za bebe i djecu rane dobi, Smjernicama za knjižnične usluge za djecu, Smjernicama za knjižnične usluge za multikulturalne zajednice i Pravilnikom o sadržaju i trajanju programa predškole. Program je bio namijenjen predškolskom uzrastu djece i bio je besplatan za sve polaznike. Realizacija programa provodila se prema unaprijed utvrđenom planu na dječjem odjelu Gradske knjižnice Beli Manastir. Knjižnica je prepoznata kao adekvatan prostor za razvijanje i poticanje svih aspekata djetetova razvoja, upoznavanje s osnovnim socijalnim vještinama u prostoru knjižnice, te stjecanje osnovnih znanja i vještina u knjižnici, kao nezaobilaznom prostoru uspješnog obrazovnog procesa, stoga je i odaziv roditelja bio velik.

Program se odvijao subotama tijekom prijedneva, a djeca su bila podijeljena u dvije skupine. Uže zadaće programa bile su: razvijanje individualnih potencijala djeteta i dosezanje optimalne razne spremnosti za nove oblike učenja, osposobljavanje za prihvaćanje novih osoba, prostora i obveza u koje će se uklopiti buduće školske obveze, adaptacija na okruženje bogato tiskanom građom kako bi se razvila ljubav prema čitanju i knjigama, poticanje otvorenosti, komunikacije i kreativnosti, otvorenost za primanje usmenih i pisanih poruka, prevencija teškoća u socijalnim vještinama, početnom čitanju i pisanju, uključivanje roditelja i članova uže obitelji na izvore i informacije koje su im dostupne u njihovoj knjižnici, razvijanje navike uspješnih posjeta knjižnici, koja će voditi uspješnoj cjeloživotnoj pismenosti.

S obzirom na epidemiološku situaciju, program se ove godine odvijao od 8. veljače 2020. do 14. ožujka 2020., te je ukupno održano 5 radionica.

Stručno usavršavanje na mađarskom jeziku

Knjižničari trebaju redovno pohađati stručne skupove, seminare ili druge oblike stručnog usavršavanja. Pored stručnih usavršavanja na hrvatskom jeziku, predstavnicima manjinskih knjižnica, ali ne samo njima, trebala bi biti ponuđena mogućnost sudjelovanja na stručnim seminarima na materinjem jeziku.

U 2020. godini nastavljena je suradnja naše Knjižnice s Knjižničarskim institutom iz Budimpešte u vidu zajedničke organizacije stručnih usavršavanja za knjižničare na mađarskom jeziku.

Stručno usavršavanje održano je 6. ožujka pod nazivom „Knjižnica kao odskočna daska“, a predavačica je bila Éva Dienes iz Budimpešte. Knjižničari iz Osječko-baranjske županije imali su prilike unaprijediti svoja znanja u radu s djecom na svom materinjem jeziku.

S.O.S. e-Građani

Kako je digitalizacija svakim danom sve prisutnija u našim životima, odlučili smo pomoći našim sugrađanima prilikom pristupanja važnim dokumentima preko projekta Vlade Republike Hrvatske e-Građani.

Ovaj je projekt pokrenut s ciljem modernizacije, pojednostavljenja i ubrzanja komunikacije građana i javne uprave te povećanja transparentnosti javnog sektora u pružanju javnih usluga. Uslugama u sustavu e-Građani i Osobnom korisničkom pretincu možete pristupiti samo ako ste registrirani korisnik. U Gradskoj knjižnici Beli Manastir, Kralja Tomislava 2, možete besplatno pristupiti Središnjem državnom portalu e-Građani i printati dokumente, kao i dobiti poduku i pomoć prilikom korištenja elektroničkih usluga javne uprave.

U knjižnici od 4. studenoga 2020. godine nudimo: besplatni pristup Središnjem državnom portalu e-Građani, poduku o korištenju elektroničkih usluga javne uprave te ispis traženih dokumenata.

S.O.S. e-Građani

Okrugli stol „Prvih dvadeset 21. stoljeća u knjižničarstvu“

Iz perspektive knjižničarske zajednice, čini nam se kako je dvadeseto stoljeće bilo najintenzivnije stoljeće promjena u knjižničarstvu, stoljeće uzleta knjižničarske struke, otvaranja i širenja mreže javnih knjižnica, povećanja broja korisnika, broja i vrsta knjižnične građe, stoljeće proširenja raspona knjižničnih usluga, informatizacije i prepoznatljivosti knjižnica kao aktivnih dionika obrazovnog, javnog i kulturnog života u svim segmentima suvremenog društva. Zamah knjižničarske struke i entuzijazam knjižničarske zajednice iznjedrili su brojne ciljeve i nove smjernice koje su se postavljale za 21. stoljeće. Prošle se godine punilo prvih dvadeset godina novog stoljeća, a organizacijom stručnog skupa, okruglog stola s međunarodnim sudjelovanjem „Prvih dvadeset 21. stoljeća u knjižničarstvu“ željeli smo pružiti mogućnost rezimiranja uspjeha postavljenih ciljeva za 21. stoljeće u prvih dvadeset godina, sagledavanja mogućih neuspjeha i nedostataka te postavljanje smjernica za budući što bolji i kvalitetniji budući knjižničarski rad. U skladu sa svojim mogućnostima, a

uzimajući u obzir planirana proračunska sredstva i očekivanu podršku iz sredstava Ministarstva kulture, odlučili smo se za organizaciju isključivo kroz pozvana izlaganja predavača iz tri susjedne regije – slavonskih županija u Hrvatskoj, Baranjske županije u Mađarskoj te Sjevernobačkog upravnog okruga u Srbiji. Polazeći od stanja knjižničarstva u Hrvatskoj, smatrali smo kako bi bilo korisno dobiti usporedbu iz susjednih zemalja. Iz mnoštva mogućih tema i stručnih područja, izdvojili smo zakonsku regulativu, obrazovanje knjižničara, knjižničarska društva i udruge, opće stanje u narodnim, školskim i visokoškolskim knjižnicama te nadležne matične službe slavonskih županija.

Krajem veljače 2020. godine imali smo program okruglog stola i potvrde sudjelovanja sljedećih predavača prema područjima:

1. pregled zakonodavnog okvira i propisa kojima se uređuje knjižničarsko poslovanje

Tatjana Aparac-Jelušić (HR),

Károly Redl (HU),

Novka Šokica Šuvaković (SRB)

2. obrazovanje knjižničara i informacijskih stručnjaka

Kornelija PetrBalog, Sanjica Faletar Tanacković (HR),

Marina Šmudla, Marina Đačić (SRB),

Máté Tóth (HU)

3. knjižničarske udruge i društva

Marija Čačić (HR),

Csilla Vázsonyi (SRB),

Eszter Hamburger Antalné (HU)

4. školske knjižnice

Irena Bando, Sanja Galic(HR),

Vesna Kolar Perić (SRB),

Gizella Nyíró(HU)

5. visokoškolske knjižnice

Svjetlana Mokriš (HR),

Gábor Szeberényi(HU)

6. narodne knjižnice

Ljiljana Krpeljević, Marijana Špoljarić Kizivat (HR),

Eszter Berényi(SRB),

Tamás Miszler(HU)

7. knjižnice Vukovarsko-srijemske županije

Iva Grković

8. knjižnice Virovitičko-podravske županije

Silvija Perić

9. knjižnice Brodsko-posavske županije

Mirna Grubanović

Nažalost, kako zbog lošeg epidemiološkog stanja, ograničavanja slobode kretanja i okupljanja, tako i zbog smanjenja financijskih mogućnosti, stručni smo skup morali otkazati. Ipak, zbornik pristiglih radova ipak je tiskan u zadanom terminu, te se nadamo kako će biti koristan knjižničarskoj zajednici i razvoju knjižničarske struke.

Tiskani zbornik pristiglih radova

"Uloga knjižnica u promicanju zdravog načina života"

Gradska knjižnica Beli Manastir prisustvovala je online stručnom skupu "Uloga knjižnica u promicanju zdravog načina života" u organizaciji Gradske knjižnice Juraj Šižgorić iz Šibenika s temom izlaganja "Smijeh kao lijek u Gradskoj knjižnici Beli Manastir.

Skup je tematizirao načine na koje knjižnice mogu doprinijeti promicanju zdravoga načina života, što je, s obzirom na posljedice koje štetne životne navike kao što su nedovoljna

tjelesna aktivnost ili loša prehrana, te stres i opterećenost poslom imaju na zdravlje, jedna od aktualnih tema i na globalnoj razini.

Cilj stručnog skupa bio je okupljanje knjižnica i drugih ustanova vezanih za promicanje zdravog načina života u svrhu edukacije i informiranja svih slojeva društva o važnosti očuvanja zdravlja i senzibiliziranja građana svih dobnih skupina o pozitivnim aspektima zdravih stilova života.

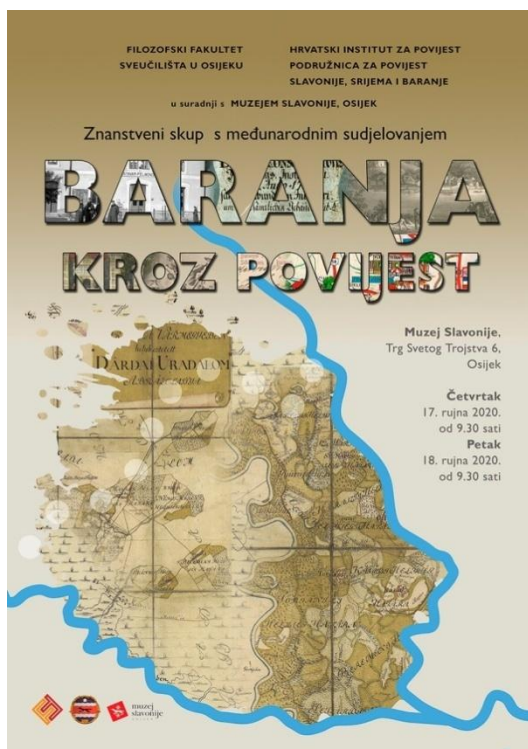
On-line skup "Uloga knjižnica u promicanju zdravog načina života" u organizaciji Gradske knjižnice Juraj Šižgorić iz Šibenika

Znanstveni skup s međunarodnim sudjelovanjem "Baranja kroz povijest"

Gradska knjižnica Beli Manastir sudjelovala je na znanstvenom skupu s međunarodnim sudjelovanjem pod naslovom "Baranja kroz povijest". Skup je održan u četvrtak i petak u prostorima Muzeja Slavonije u Tvrđi.

Skup „Baranja kroz povijest“ okupio je kompetentne izlagače iz Hrvatske, Mađarske i Srbije koji su u svojim referatima, a zatim i u radovima u zborniku skupa, obradili raznorodne aspekte i slojeve povijesti u prvom redu hrvatskog dijela Baranje, i to ne samo u posljednjih stotinjak godina, nego u ukupnom rasponu dokumentirane povijesti od starog vijeka do

najnovijeg vremena: demografske, političke, upravne, gospodarske, kulturne, crkvene i socijalne povijesti.

U svome radu Gradska knjižnica Beli Manastir predstavila je ustroj, djelovanje i rad jedine baranjske knjižnice. Rad se temeljio na nekolicini u knjižnici sačuvanih planova i programa rada i godišnjih izvješća, te predstavlja rad knjižnice do 2001. godine.

Knjižnični stacionari

Gradska knjižnica Beli Manastir, Središnja knjižnica Mađara u RH do početka 2020. godine imala je šest otvorenih knjižničnih stacionara u osnovnim školama u Novom Bezdanu, Kotlini i Suzi, te u vrtićima u Zmajevcu, Osijeku (Prosvjetno-kulturnom centru Mađara) i Čemincu. U 2020. godini otvorena su dva nova stacionara u vrtićima u Kneževim Vinogradima i Batini.

Otvaranje novih stacionara dodatna je potvrda odlične suradnje Knjižnice i odgojno-obrazovnih ustanova na ovom području. Ovakva suradnja povećava dostupnost knjiga za djecu u ustanovama u kojima, prije otvaranja stacionara, dostupnost bila nedovoljna. Iz aspekta Središnja knjižnice Mađara, ovaj vid suradnje također je važan, naime u većini spomenutih mjesta, znatan je broj pripadnika mađarske nacionalne manjine.

USTANOVA	BROJ KORISNIKA	BROJ POSUĐENIH JEDINICA KNJIŽNIČNE GRAĐE
Dječji vrtić „Zeko“ – Zmajevac	30	90
Osnovna škola Zmajevac – Područna škola Kotlina	20	80
Osnovna škola Zmajevac – Područna škola Suza	15	30
Osnovna škola Zmajevac – Područna škola Novi Bezdani	88	200
Dječji vrtić „Zeko“ – Kneževi Vinogradi	125	140
Prosvjetno-kulturni centar Mađara u Osijeku – Dječji vrtić „Bóbita“	172	200
Dječji vrtić „Ivančica“ - Čeminac	25	50
Dječji vrtić „Mali princ“ - Batina	19	30
UKUPNO	494	820

Unatoč kriznoj godini koja je nastupila zbog pojave novog koronavirusa, Knjižnica je u suradnji s navedenim ustanovama, iako u smanjenom obimu, nastavila svoju misiju omogućavanja što veće dostupnosti knjiga za djecu u manjim sredinama. Kao što je to u gornjoj tablici vidljivo, u 2020. godini u stacionare dostavljeno je 820 jedinica knjižnične građe za ukupno 494 korisnika.

Električni bicikli

Posljednjih dvadesetak godina zbog podizanja svijesti o važnosti održivog razvoja i zaštite okoliša, kao i zbog promjena i razvoja informacijsko-komunikacijske tehnologije, povećano je i zanimanje knjižničarske zajednice o tome kako knjižnice mogu različitim programima i aktivnostima pridonijeti promicanju ekološke osviještenosti.

Izuzetak nije ni Gradska knjižnica Beli Manastir koja nastoji stvoriti nove obrasce ponašanja pojedinaca, ali i društva u cjelini prema okolišu stoga nam je izrazito drago biti dio projekta kojim čuvamo okoliš i podižemo kvalitetu života svojih korisnika.

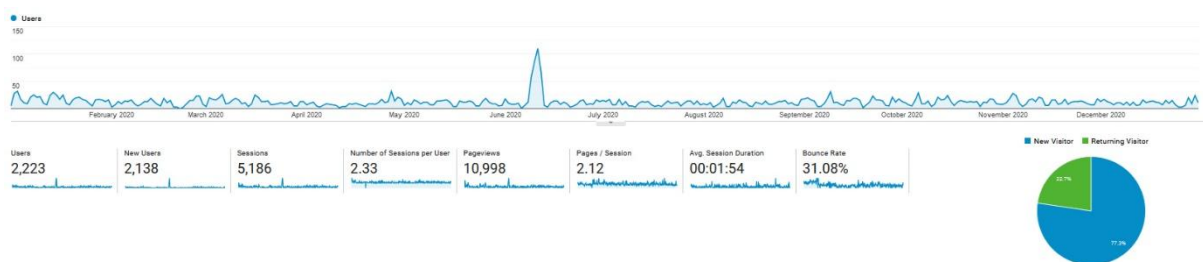
Kao predvodnici promjena knjižničari će koristiti bicikle kada odnose knjige korisnicima, ali i za odlaske u Dom za starije i nemoćne kada čitamo našim najvjernijim korisnicima.

Električne bicikle besplatno će moći koristiti i svi članovi Gradske knjižnice stariji od 16 godina na rok od 24 sata. Prema evidenciji Knjižnice u 2020. godini električni bicikli su ukupno posuđeni 44 puta.

8. MREŽNE STRANICE

Zbog lakše manipulacije sadržajem, kao i zbog ispunjavanja zahtjeva za dodatnim elementima na mrežnim stranicama, od 20. veljače imamo nove stranice bazirane na CMS sustavu. Od 20. veljače do kraja 2020. godine, mrežne stranice su nam otvorene 10.998 puta s prosječnom otvorenosti u trajanju od nešto manje od dvije minute.

Od sveukupnih pregleda naših stranica, najviše je otvarana naslovna stranica na kojoj se nalaze sve obavijesti o radu Knjižnice, sve novosti i sve informacije s kojima korisnici trebaju biti upoznati. Naslovnica nam je tijekom 2020. godine otvorena 5.854 puta, ili 53,23% od sveukupnog broja pregleda.

Stranica na kojoj su informacije s adresom te svim brojevima telefona i e-mail adresama otvarana je 307 puta, odnosno 2,79% od ukupnog broja svih pregleda.

Kako zbog situacije s COVID-19 pandemijom nismo tijekom ožujka redovito radili s korisnicima, naše korisnike je zanimalo kada ćemo početi s radom te kada mogu doći po knjige. Obavijest o početku redovnog rada Knjižnice s korisnicima otvorena je 127 puta.

Od ostalog sadržaja na mrežnim stranicama, korisnici su još gledali i pravila posudbe (117 puta), informacije o unutarnjem ustrojstvu (97 puta) te informacije o Središnjoj knjižnici Mađara u RH (95 puta). Korisnici su našim stranicama pristupali najviše preko stolnih ili prijenosnih računala (54,41%), zatim preko mobitela (44,11%) te preko tableta (1,48%), a dan kada su nas korisnici najviše virtualno posjetili je 11. lipnja, kada smo imali čak 110 posjeta.

Stranice su nam, očekivano, najviše posjećene od korisnika iz Hrvatske (79,39%), zatim iz Mađarske (5,2%) te iz Srbije (4,8%). S kolegama knjižničarima iz Mađarske i Srbije imamo već dugi niz godina vrlo uspješnu suradnju te smo u neprekidnom kontaktu s njima. Imamo

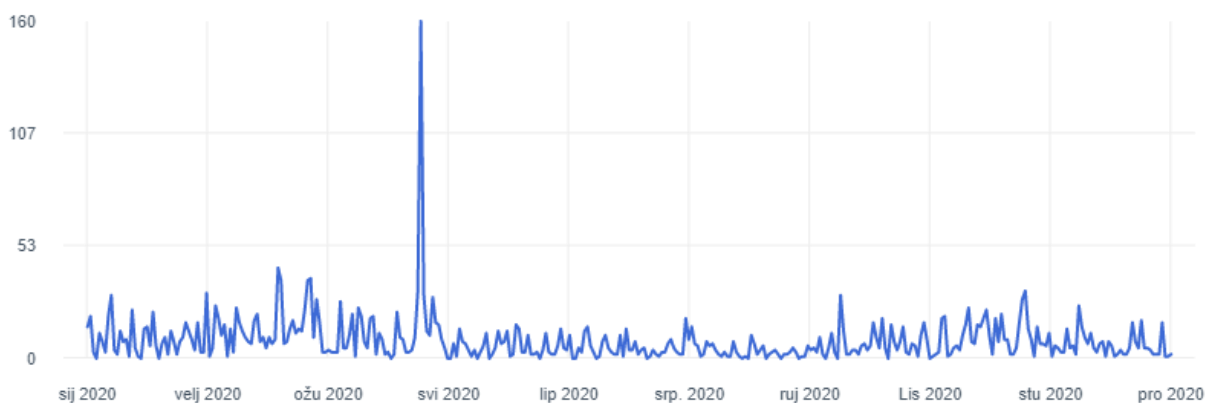
zabilježene posjete i iz Bosne i Hercegovine, iz Njemačke, iz Austrije, Slovenije i još nekih zemalja, ali u mnogo nižem postotku.

Facebook stranica

Facebook profil Gradske knjižnice Beli Manastir otvoren je 2011. godine zbog izravnije i ležernije komunikacije s našim korisnicima. Kako nam se povećavao broj facebook prijatelja, morali smo sredinom 2017. godine zatvoriti facebook profil Gradske knjižnice, te otvoriti facebook stranicu.

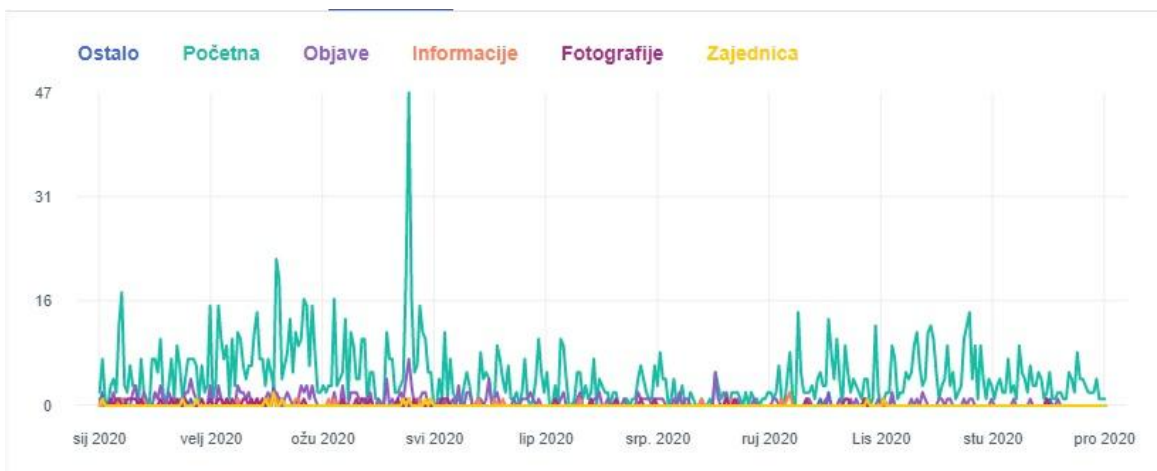
Iz godine u godinu broj pratitelja nam se povećava, tako smo na kraju 2019. godine imali 439 pratitelja, a u 2020 godini broj pratitelja je 626. U grafovima se može vidjeti porast pratitelja tijekom 2020. godine, kao i objave koji su bile najpopularnije i koje su imale najviše dijeljenja.

U travnju 2020. godine u sklopu obilježavanja Noći knjige objavljen je video "Lagane vježbe s knjigom u vrijeme izolacije" koji je pregledan 430 puta, vidjelo ga je 1.058 osoba i imao je 25 oznaka „sviđa mi se“. Nakon toga slijedi video "Brzinski đir po knjižnici za srednjoškolce" koji je pregledan 576, podijeljen 6 puta i imao je 30 oznaka „sviđa mi se“.

Idući graf prikazuje koliko je ljudi prijavljenih na Facebooku pregledalo profil stranice i to prema određenim kriterijima - početna, objave, informacije, fotografije i uključenost zajednice.

Prema prikazanom možemo iščitati kako je najveći broj posjetitelja posjetio Facebook stranicu i najviše se zadržao na početnoj (47%), a zatim slijede objave i fotografije (32%), a najmanji postotak (21%) odnosi se na informacije i uključenost zajednice.

Video sadržaj ima daleko veći doseg od svih ostalih vrsta sadržaja i pruža veliku prednost pred onima koji se njime ne koriste. Ova analitika omogućuje uvid u broj minuta pogledanoga videosadržaja te broj pregleda dužih od tri sekunde. Osim navedenih statistika moguće je saznati i koji je videosadržaj imao najveći broj pregleda. Osim navedenih statistika moguće je saznati i koji je videosadržaj imao najveći broj pregleda.

U rujnu 2020. godine objavljen je video "Priče za Pet(ak)! - Ivica i Marica" koji je pregledan ukupno 1.335 puta i koji je imao 11 dijeljenja. Nadalje ovaj video ostvario je najviše angažmana na stranici (79) i zadržao je pažnju posjetitelja duže od 2 minute.

21.9.2020 14:51	21. rujna - Međunarodni dan mira „Žao mi je, ali ja ne želim“			205		1 5	
21.9.2020 14:29	IVANA BRLIĆ- MAŽURANIĆ (18. travnja 1874.-21. rujna)			397		1 12	
19.9.2020 06:37	Gradska knjižnica Beli Manastir sudjelovala je na			420		46 15	
18.9.2020 10:50	Petak, jeeeeeee !!! Za danas smo vam pripremili jednu zanimljivu			389		12 12	
15.9.2020 10:34	Savez sportske rekreacije „Sport za sve“ Osječko-			217		7 6	
11.9.2020 10:26	Napokon je petak i vrijeme je za PRIČU ZA PET(ak)!			2K		208 79	
8.9.2020 17:04	Gradska knjižnica Beli Manastir mijenja radno vrijeme.			207		16 4	
8.9.2020 12:36	Međunarodni dan pismenosti obilježava se svake godine 8.			386		11 22	
7.9.2020 14:33	OBAVIJEST KORISNICIMA GRADSKJE KNJIŽNICE BELI			174		5 0	
4.9.2020 12:56	Priče za PET(ak)! Svakog netka donosimo vam priče za			225		8 9	

Instagram profil

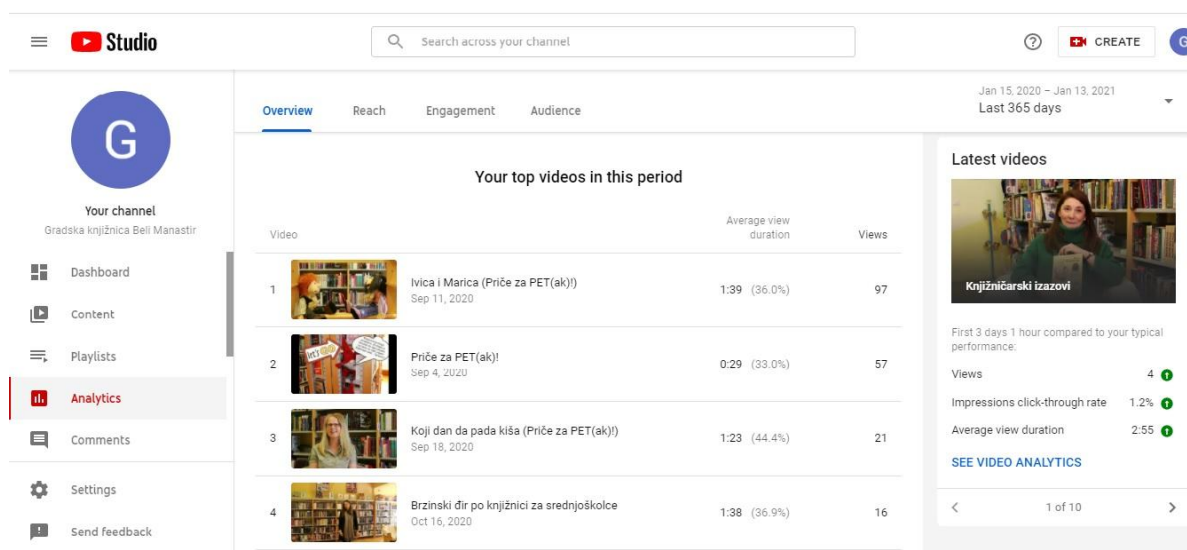
Tko god aktivno koristi društvene mreže posljednjih nekoliko godina, zna uz koje se društvene mreže vežu ovi pojmovi- Facebook i Instagram. Tijekom godina istraživanja su pokazala povećanje popularnosti Instagrama, pa je slijedom toga Gradska knjižnica Beli Manastir 10. lipnja 2020. otvorila i svoj Instagram profil.

Sadržaj koji Instagram nudi je vizualan, te smo sadržaj plasirali isključivo putem fotografija i videa, a mišljenja smo kako je upravo zbog toga zanimljiv mladim generacijama. Do kraja 2020. godine imali smo 110 pratitelja, a naše su objave pregledane 527 puta.

YouTube kanal

YouTube kanali tijekom godina nametnuli su se kao glavni izvor informacija i pokazuju uvid u današnje stanje društva koje je pod sve većim utjecajem medija. Kratkim ispitivanjem korisnika došli smo do saznanja kako su digitalni sadržaji odnosno videozapisi na YouTube-u djeci i mladima središte informiranja.

S time na umu, 4. rujna 2020. otvorili smo YouTube kanal na kojemu redovito objavljujemo sadržaje, a trenutno imamo 21 objavljeni video. Ako se doseg objava povećava podrazumijeva se da je sadržaj zanimljiv i koristan te je naša preporuka nastaviti tim smjerom, uz redovnu analitiku. Video sadržaj koji je objavljivan na ovoj društvenoj mreži od otvaranja profila, pregledan je 322 puta a najgledaniji video do kraja 2020. godine je "Priče za Pet(ak)! - Ivica i Marica" koji je pregledan 97 puta.

Analitika najgledanijih videa u 2020. na YouTube servisu